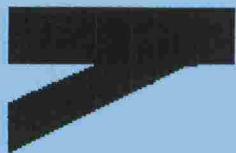

2000 0262

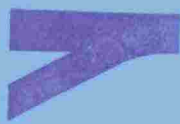
Tielaitos

Keskushallinnon yksiköiden toimintasuunnitelmat ja tavoitteet 2000

Helsinki 2000

TIEHALLINTO
Esikunta

08 TIEL/Kes

Tielaitos
Kirjasto

Keskushallinnon yksiköiden toimintasuunnitelmat ja tavoitteet 2000

Tielaitos
TIEHALLINTO

Helsinki 2000

Edita Oy
Helsinki 2000

Julkaisua saatavana
Tielaitos, TIEHALLINTO
Esikunta

Tielaitos
Opastinsilta 12 A
PL 33
05210 HELSINKI
Puhelinvaihte 0204 44 150

Sisältö

YKSIKÖIDEN TOIMINTASUUNNITELMAT	7
ESIKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA	8
1 Yksikön tehtävät	8
2 Yksikön asiakkaat ja yhteistyökumppanit	8
3 Yksilöidyt tehtävät ja niihin liittyvät kehittämistavoitteet	8
4 Toiminta keskushallinnon tulostavoitteiden saavuttamiseksi	12
TIE- JA LIIKENNEOLOJEN SUUNNITTELUN TOIMINTASUUNNITELMA	13
1 Yksikön tehtävät ja resurssit	13
2 Yksikön asiakkaat ja yhteistyötahot	13
3 Yksilöidyt tehtävät vuonna 2000	14
4 Toiminta tiehallinnon tulostavoitteiden tukemiseksi	19
5 Toiminta keskushallinnon tulostavoitteiden edistämiseksi	19
TIENPIDON TEETTÄMISEN TOIMINTASUUNNITELMA	21
1 Visio	21
2 Missio	21
3 Resurssit	21
4 Perustehtävät	21
5 Asiakkaat	22
6 Toiminnan painopisteet ja kehittämistehtävät	22
LIIKENTEEEN PALVELUJEN TOIMINTASUUNNITELMA	23
1 Yksikön toiminta	23
2 Keskushallinnon tavoitteiden tukeminen	25
3 Yksikön toiminta v. 2000	26
TIE- JA LIIKENNETEKNIIKAN TOIMINTASUUNNITELMA	30
1 Yksikön tehtäväalue	30
2 Toiminnan painopisteet v. 2000	30
3 Keskushallinnon tulostavoitteiden toteuttaminen	31
4 Tiepiirien tulostavoitteiden tukeminen	32
5 Yksikön sisäinen kehittäminen	33
6 Yksikön budjetti ja henkilöstö	33
SILTAYKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA	34
1 Siltayksikön toiminnan kuvaus	34
2 Yksikön toiminta vuonna 2000	34
3 Keskushallinnon tavoitteita tukeva toiminta	35
TIESTÖTIETOJEN TOIMINTASUUNNITELMA	37
1 Yksikön tehtävät	37
2 Tiestötiedot –yksikkö ja keskushallinnon tavoitteet vuodelle 2000	39

3	Yksikön tuki Tielaitoksen tavoitteille	39
4	Resurssit	40
HALLINNON TOIMINTASUUNNITELMA		41
1	Tehtävä, organisointi ja resurssit	41
2	Hallinnon asiakkaat ja sidosryhmät	41
3	Tiehallinnon keskushallinnon tavoitteista on hallinnon vastuulla	41
4	Henkilöstöhallinnon prosessit	41
5	Osaamisen kehittäminen	42
6	Taloushallinnon prosessit	42
7	Tiedon hallinta	43
8	Konsulttitiimi	43
9	Pasilan palveluyksikkö	43
10	Hallintoyksikön kehittämisohjelma 2000.	44
VIESTINNÄN TOIMINTASUUNNITELMA		45
1	Tiehallinnon viestintä	45
2	Tiehallinnon vuorovaikutusviestintä	45
3	Tiehallinnon markkinointiviestintä	46
4	Tiehallinnon perinnetoiminta	46
5	Keskushallinnon tavoitteet	47
KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA		48
1	Tausta ja resurssit	48
2	Tehtävät	48
3	Keskushallinnon tavoitteiden tukeminen	49
SISÄISEN TARKASTUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA		50
1	Lähtökohdat	50
2	Tehtävät ja resurssit	50
3	Kehittämistavoitteet	50
VARAUTUMISEN TOIMINTASUUNNITELMA		52
TIELAITOKSEN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOHJELMA		53
KESKUSHALLINNON TULOSTAVOITTEET VUONNA 2000		

YKSIKÖIDEN TOIMINTASUUNNITELMAT

Tielaitoksen keskushallinto toimii yhdeksän tiepiirin ohella yhtenä tiehallinnon tulosityksikkönä. Keskushallinto on tiepiirien tapaan käynyt oman tuloskeskustelunsa, jossa on vahvistettu tulosityksikön sopimuksen sisältö.

Keskushallinnon tulossopimus muodostuu toiminnan lähtökohtia ja strategiaa linjaavasta asiapaperista sekä asetetuista tulostavoitteista ja sovitusta budjetista.

Tähän julkaisuun on koottu keskushallinnon yksiköiden toimintasuunnitelmat ja keskushallinnon tulostavoitteet vuodelle 2000. Toimintasuunnitelmien tarkoitus on kuvata yksiköiden toimintaa ja sen painopisteitä. Lisäksi niissä esitetään joukko yksiköiden omia kehittämistavoitteita.

Sisäisen tarkastuksen (Yst) ja varautumisen (Yva) toimialaan kuuluvat koko Tielaitos. Niiden toimintasuunnitelmat on hyväksynyt pääjohtaja, jolle yksiköt myös raportoivat. Muiden yksiköiden toimintasuunnitelmista on sovittu yksiköistä vastaavien johtajien kanssa.

Johtaja Hirvelälle raportoivat yksiköt:

- esikunta, Hek
- hallinto, Hha
- tienpidon teettäminen, Hte
- viestintä, Hvi

Johtaja Nirosolelle raportoivat yksiköt:

- tie- ja liikenneolojen suunnittelu, Hos
- liikenteen palvelut, Hlp
- tie- ja liikennetekniikka, Hlt
- siltayksikkö, Hsi
- tiestötiedot, Hti
- kansainvälinen toiminta, Hkt

Johtaja Isotalo vastaa T&K-toiminnasta ja raportoi johtaja Nirosolelle.

Yksiköt raportoivat johtajilleen kuukausittain. Esikunta kokoaa yksiköiden raporteista sekä T&K-toiminnan ja jakamattoman määrärahan käytöstä pääjohtajalle toimitettavan keskushallinnon raportin.

ESIKUNNAN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Yksikön tehtävät

Esikunnan tehtäviä ovat 1.1.1998 lukien

- tiehallinnon tulosohjaus ja raportointi
- tielaitoksen budjetointi ja rahoitus
- EU:n tavoiteohjelmat ja työohjelmat
- tiehallinnon kehittäminen yhteistyössä Hha:n kanssa
- johtokunnan ja tiehallinnon johtoryhmän sihteeripalvelut.

Esikunta vastaa tiehallinnon tulosohjauksen valmistelusta ja sen läpiviennistä johdon hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Esikunta valmistelea vuotuisen tienpidon rahoitukseen liittyvät asiat, kuten talousarvioehdotukset sekä työllisyys- ja EU- hanke-esitykset. Lisäksi yksikkö avustaa laitoksen johtoa operatiivisessa johtamisessa ja tienpidon tarpeiden perustelemisessa päätöksentekijöille. Yksikön vakituisen henkilöstön määrä on 12. Lisäksi yksikköön on palkattu 17.1. alkaen hallintotieteiden yo. määräaikaiseen työsuhteeseen. Yksikön budjetti vuodelle 2000 on 4,05 milj. mk.

Esikunta koordinoi avainprosesseista tienpidon ohjelmoinnin (1.3) ja tulosohjausprosessin (5.2) kehittämistä. Lisäksi esikunta osallistuu tienpidon perustelemiseen –prosessiin (1.1) ja strategisen ohjaus (5.1) –prosessien kehittämiseen.

2 Yksikön asiakkaat ja yhteistyökumppanit

Esikunnan tärkeimmät sisäiset asiakkaat ovat Tielaitoksen ja tiehallinnon johto sekä tiepiirit. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat tiepiirien esikunnat ja tienpidon suunnittelu –yksiköt sekä keskushallinnon tie- ja liikenneolojen suunnittelu (Hos), hallinto (Hha), teettämisyksikkö (Hte), sisäinen tarkastus (Yst) ja viestintä (Hvi) sekä tuotannon yhtymän pääkonttori (Tpk) ja tuotannon controllerit. Ulkoisista asiakkaista tärkeimmät ovat LM, TM SM ja RHK, yhteiskunnalliset organisaatiot ja etujärjestöt, muut viranomaiset ja tiedotusvälineet.

Vuoden 2000 tavoitteena on yhteistyön parantaminen

- tie- ja liikenneolojen suunnittelun ja esikunnan välillä lähinnä ohjelmointiin ja TTS:n laatimiseen liittyvissä tehtävissä
- tuotannon pääkonttorin ja esikunnan välillä raportointiin ja määrärahan hallintaan sekä vuoden 2001 budjetointiin liittyvissä kysymyksissä.

3 Yksilöidyt tehtävät ja niihin liittyvät kehittämistavoitteet

Tulos- ja talousohjaus (5.2)

Esikunta vastaa LM:n koko Tielaitosta koskevan tulosohjauksen koordinoinnista ja tiehallinnon sisäisen tulosohjauksen valmistelusta. Esikunta valmistelea tiehallinnon tulosohjausperiaatteet, vastaa niihin liittyvästä määrärahojen kohdistamisesta sekä koordinoi laitostasoisten tavoitteiden valmistelun.

Näihin liittyen esikunta valmistelee pääjohtajan ja tiehallinnon tulosityksiköiden väliset tulos-sopimusneuvottelut ja sopimusten hyväksymismenettelyn sekä vastaa raportoinnista ja tulosten analysoinnista johdon tueksi. Lisäksi esikunta vastaa keskushallinnon tulosohtaus-prosessista.

Esikunta kokoaa tiehallinnon tulossuunnitteluohjeet ja tulosraportit sekä Tielaitoksen toimintakertomukset. Tielaitoksen johtamisen tueksi yksikkö laatii TUJO- kalenterin.

Toimintaa kehitetään vuonna 2000

- **Kehittämällä tulosohtausprosessia** yhteistyössä prosessien omistajien ja keskushallinnon valmistelijoiden kanssa. Toiminnan suunnittelussa ja valmistelussa pyritään tiimipohjaisempaan työskentelyyn. Samalla selkeytetään eri toimijoiden rooleja ja vastuuta (prosessin omistajat, valmistelijat, tavoitevastaavat).
- **Kehittämällä raportointia**
 - laatimalla uusi raportointiohje 15.3.2000 mennessä
 - tiivistämällä ja selkeyttämällä eri raporteja (kk-raportit, johtokuntakatsaukset, neljännesvuosiraportit, osavuosikatsaus, toimintakertomus, vuosikertomus) ja niiden sisältöä kohderyhmien (johto, LM, johtokunta) tarpeiden mukaisesti
 - ottamalla käyttöön toimintaa ja toimintaympäristöä kuvaavia tunnuslukuja ja indikaattoreita ja parantamalla raportoinnin kattavuutta lisäämättä sen laajuutta
 - parantamalla valtion kirjanpidon ja liikekirjanpidon hyväksikäyttöä määrärahan hallinnassa ja toiminnan suunnittelussa yhteistyössä hallintoyksikön (Hha) kanssa.
- **Sovittamalla tulostavoitteiden valmistelu osaksi tiehallinnon strategioiden, toimintalinjojen ja TTS:n valmistelua** nykyistä paremmin.
- **Parantamalla määrärahan ja saldojen hallintaa** oppimalla vuoden 1999 virheistä ja korjaamalla ne.
- **Osallistamalla tienpidon kustannusten ja tienpidon ohjelmatason vaikutusten arvioinnin kehittämiseen** yhteistyössä teettämisyksikön (Hte) ja tie- ja liikenneolojen suunnittelun (Hos) kanssa.

Yksikössä tulos- ja talusohtauksesta vastaavat Saarinen, Ruuti, Solla, Hiltunen ja Nuojua sekä tukitehtävistä Lundahl.

Tienpidon ohjelmointi (1.3)

Esikunta vastaa Tielaitoksen talousarvioehdotusten valmistelusta ja avustaa LM:ää tienpidon osalta koko hallinnonalan talousarvio- (TAE) ja lisätalousarvioehdotusten (LTAE) valmistelussa. Yksikkö vastaa talousarvioissa myönnettävän määrärahan ohjelmoinnista tienpitoon ja tiehallintoon.

LM:n hallinnonalan rahoitus ohjelmoidaan pääosin tulossopimusmenettelyssä. Perustienpidon määräraha ohjelmoidaan tuotteittain johtokunnan hyväksymien kohdentamisperiaatteiden mukaisesti. Keskitetysti rahoitettavat investoinnit ja muut mahdolliset toimenpiteet (sillat, kelirikko yms.) ohjelmoi-

daan erikseen johdon päätösten ja linjausten mukaisesti. Kehittämisen rahoitus ohjelmoidaan hankekohtaisesti TAE:n periaatteiden mukaisesti ja kehittämisen suunnittelun rahoitus TTS:n perusteella. Jakamaton määräraha, saldot ja mahdollisissa lisätalousarvioissa myönnettävä lisärahoitus sekä EU-hankkeiden kansallinen rahoitus ohjelmoidaan tarkoituksenmukaisesti yhteistyössä tulosityksiköiden ja muiden tahojen kanssa.

Lisäksi esikunta vastaa Tielaitoksen määrärahojen asettamisesta tiehallinnon yksiköille ja arviomäärärahojen ylityslupien hakemisesta. Yksikkö koordinoi Tielaitoksen tienpidon työ-ohjelmamenettelyä ja vastaa työllisyysrahoitukseen ja EU:n tavoiteohjelmien toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä. Esikunta vastaa myös Tielaitoksen osalta EU:n TEN-tukien hakumenettelystä, perustelusta ja seurannasta sekä EIB:n lainakohteiden esityksistä, perusteluista ja raportoinnista.

Toimintaa kehitetään vuonna 2000

- **Kehittämällä tienpidon ohjelmointi –prosessia** yhteistyössä prosessin omistajien ja tie- ja liikenneolojen suunnittelun (Hos) kanssa.
- **Parantamalla TTS:n roolia tienpidon ohjelmoinnissa.**
- **Osallistumalla päätieverkon investointiohjelman valmisteluun** yhdessä tie- ja liikenneolojen suunnittelun (Hos) kanssa ja kehittämällä siihen liittyviä määrärahan jakoperusteita.
- **Varautumalla budjetoinnissa ja rahoitussuunnittelussa:**
 - Tielaitoksen organisaatiouudistuksen valmisteluun
 - uuden EU-tavoiteohjelmakauden 2000-2006 hankkeiden (2-, 5b- ja Interreg –ohjelmat) valmisteluun ja rahoitusjärjestelyihin.
- **Selvittämällä valtakunnallisia investointiohjelmiä sekä niiden rahoitusvaihtoehtoja** ja ohjelmointia:
 - lossiohjelma
 - tasoristeysten poisto
 - pohjaveden suojaukset
 - perustienpidon laajennus- ja uusinvestoinnit.
- **Parantamalla alueellisessa rahanjaossa käytettäviä laskentaperusteita**, laskennan käyttökelpoisuutta ja läpinäkyvyyttä vaihtoehtojen tarkastelussa yhdessä tie- ja liikenneolojen suunnittelun (Hos) kanssa.

Tienpidon ohjelmoinnista esikunnassa vastaavat Hiltunen, Saarinen ja Komsi sekä työohjelmien koordinoinnista Nuojua. Tukitehtävistä vastaa Järvinen.

Tienpidon perusteleminen (1.4)

Esikunta avustaa laitoksen johtoa tienpidon ajankohtaisten tarpeiden esittämisessä ja perustelemissa. Yksikkö perustaa esitystensä sisällön johdon kannanottoihin ja yhteistyöhön tiehallinnon muiden yksiköiden kanssa. Eri-tyisesti tienpidon tarpeiden perustelu liittyy TAE:n valmisteluun sekä työllisyys- ja EU-rahoituksen hankintaan. Esikunta avustaa johtoa myös lausuntojen, kirjoitusten ja puheiden valmistelussa ja koordinoinnissa, mikäli tehtävä ei ole aiheensa mukaisesti suoraan osoitettavissa muille yksiköille. Esi-

kunta vastaa suoraan LM:ltä tuleviin toimeksiantoihin käytännön määrittelemässä laajuudessa, neuvotellen tarvittaessa johdon kanssa tai informoiden johtoa asian merkityksen vaatimalla tavalla. Lisäksi esikunta valmistelee Tielaitoksen vastaukset kansanedustajien kirjallisiin kysymyksiin ja kansanedustajien talousarvioaloitteisiin.

Toimintaa kehitetään vuonna 2000

- Osallistamalla tienpidon perustelevan –prosessin kehittämiseen johdon tarpeiden mukaisesti.
- Osallistamalla LM:n tutkimus- ja kehittämistyöhön:
 - liikenehankkeiden työllistävyysprojekti (ns. TVA-malli)
 - uusia rahoituslähteitä selvittävä työryhmä.

Tehtävästä vastaavat Komsu, Hiltunen ja Saarinen sekä tukitehtävistä Järvinen.

Johdon avustaminen

Esikunta vastaa johtokunnan sekä tiehallinnon johtoryhmän ja johtajiston kokousvalmisteluista. Palveluihin sisältyvät kokousten suunnittelu ja valmistelu, asialistojen laatiminen, pöytäkirjojen pitäminen ja kokous- tiedottaminen (johtokunta ja JORY). Lisäksi esikunta vastaa johtokuntakatsauksen valmistelusta. Tehtävistä vastaavat Saarinen, Suniala, Hiltunen ja Ruuti).

Esikunta hoitaa myös johdon sihteereiden sijaisuudet, johdon budjetoinnin, määrärahasuurannan ja raportoinnin sekä DA-asiat. Tehtävistä vastaavat Suniala ja Oksanen.

Toimintaa kehitetään vuonna 2000

- **parantamalla edelleen johtokunnan ja johtoryhmän kokousten valmistelua** ja valmisteluajankäytön pitävyyttä.
- **kehittämällä LM/TIEL-yhteistyötä.**

Muu toiminta

Esikunta avustaa Tielaitoksen johtoa hallintoa ja tienpitoa koskevissa asioissa siltä osin kun ne eivät kuulu suoraan muiden yksiköiden hoidettavaksi. Yksikkö teettää Pro Gradu –työn väyläomaisuuden laskentaperiaatteista ja laskennan hyväksikäytöstä. Lisäksi yksikkö valmistelee toista tienpidon ohjelmoinnin kehittämistä koskevaa Pro Gradu –työtä.

Varsinaisten tehtäviensä lisäksi esikunta tai yksikön henkilöstö osallistuvat vuonna 2000 mm. seuraaviin tehtäviin:

- Tiehallinnon kehittäminen (tiehallinnon kehittämissuunnitelma) ja prosessin omistajien koulutus (Söderlund, Tapio ja Saarinen)
- Tiehallinnon tunnusluvut -projekti (Tapio pj.)
- TITI-ryhmä (Saarinen pj., Tapio)

- Väylälaitosten toiminnan ohjaus ja tavoitteet, LM:n projekti (Tapio, Saarinen)
- Valtion kirjanpidon hyväksikäytön kehittäminen, LM:n työryhmän jatko-työt (Saarinen)
- Kehittämishankkeiden budjetoinnin kehittäminen, LM:n työryhmä (Hiltunen, Saarinen)
- Auto- ja tieforum, asiantuntijatehtävät (Saarinen)
- Tielaitoksen organisaatiomuutoksen valmistelu, LM:n henkilöstötyöryhmä (Tapio)
- Infraklusteri-projekti (Tapio)
- Liikenteen hallinnan JORY (Tapio)
- Mentorointiprojekti (Solla).

Kansainvälisiin tehtäviin esikuntalaiset osallistuvat vuonna 2000 seuraavasti:

- PIARC:n HDM-4 kehitystyön koordinointi (Tapio)
- DERD, tiehallinnon edustaminen (Tapio)
- PTL:n jaostotoiminta (Söderlund)
- OECD:n Asset Management Systems, IM1 –työryhmä (Saarinen).

4 Toiminta keskushallinnon tulostavoitteiden saavuttamiseksi

Esikunnalla on valmisteluvastuu tiehallinnon itsearviointin kehittämisestä (Söderlund) ja toiminnan ohjausvälineiden kehittämisestä (Tapio, Ruuti, Saarinen). Näistä tavoitteista muodostetaan projektit, joista vastaavat Söderlund ja Tapio.

Muiden tavoitteiden osalta:

- esikunta tukee ulkoisen viestinnän kehittämistä osallistumalla viestinnän systematisoinnin kehittämiseen ja perusviestien määrittämiseen (Komsu).
- asiakkuustiedon hallinnan ja asiakkuustulostavoitealueen mittareiden kehittämistä sekä asiakasstrategian toteuttamista (Tapio, Komsu).
- esikunta vastaa tiedon hallinnan kehittämisestä ja sen tavoitteista osallistumalla sitä ohjaavan TITI-ryhmän työhön (Saarinen, Tapio).
- esikunta tukee tienpidon ohjelmien ja yksittäisten toimenpiteiden vaikutusten arvioinnin parantamista sekä kustannustietojen seurannan kehittämistä (Saarinen, Tapio ja Ruuti).

Muiden tavoitteiden toteutumiseen esikunta vaikuttaa tulosohjauksen keinoin ja koordinoimalla tavoitteiden raportointia ja analysointia.

TIE- JA LIIKENNEOLOJEN SUUNNITTELUN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Yksikön tehtävät ja resurssit

Yksikön toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on kehittää tie- ja liikenneolojen suunnittelua osana koko maan liikennejärjestelmän suunnittelua ja Tielaitoksen sisäistä ohjausmenettelyä, valmistella tienpidon toimintalinjoja, tuottaa laitostasoiset tienpidon suunnitelmat ja osallistua T&K-strategian laadintaan. Yksikkö vastaa osaltaan tulostavoitteiden sisällöstä ja tulosten analysoinnista sekä hoitaa yksikölle kuuluvat erilliset viranomais-, kehittämis- ja asiantuntijatehtävät.

Yksikön tehtävät

Laitoksen työjärjestyksen mukaan yksikön tehtävät ovat:

- Tienpidon strategioiden sekä PTS:n, TTS:n ja toimintalinjojen valmistelu
- Strategisen suunnittelun, tavoitteiston ja vaikuttavuusarvioinnin kehittäminen
- Vuotuisten tienpidon tavoitteiden ja painotusten valmistelu
- Strategiset maankäyttö- liikennejärjestelmä- ja tieverkkokokysymykset
- Tiealoite-, yksityistie- ja muut pientieasiat
- Hankepäätökset.

Yksikön resurssit

Yksikön vakituisen henkilöstön määrä vuonna 2000 on 25. Yksikössä aloittaa maaliskuun alussa ns "vastavalmistuneiden rekrytoinnissa" palkattu sosiologi. Viisi henkilöä työskentelee osa-aikaisesti. Yksi henkilö on pitkäaikaisella sairauslomalla. Kesäksi palkataan lisäksi kaksi opiskelijaa.

Yksikössä on edelleen akuutti rekrytointitarve yhteiskunta- ja aluetalouden asiantuntijalle, jotta tienpidon yhteiskunta- ja yritystalouteen sekä alueelliseen tasa-arvoon kohdistuvia vaikuttavuuden osa-alueita olisi mahdollista kehittää sekä integroida taloudellisuusnäkökulma luontevaksi osaksi kaikkea toimintaa.

Yksikön v. 2000 budjetti on 11,54 milj. markkaa.

2 Yksikön asiakkaat ja yhteistyötahot

Hos:n tärkeimmät asiakkaat ovat Tielaitoksen johto, tiepiirit ja liikenneministeriö. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat laitoksen johto, kh:n muut yksiköt, piirien tienpidon suunnittelu -yksiköt, liikenneministeriö, ympäristöministeriö ja SYKE, Kuntaliitto, RHK, Tieyhdistys ja Liikenneturva sekä alan tutkimuslaitokset ja konsultit.

3 Yksilöidyt tehtävät vuonna 2000

3.1 Tienpidon toimintalinjat ja strategiat

3.1.1 Tienpidon toimintalinjat 2015 ja sen jatkotyöt

"Tienpidon toimintalinjat 2015" valmistuu

Tienpidon toimintalinjat 2015" (valtakunnallinen PTS) valmistuu alkuvuodesta.

Vuoden 2000 aikana Hos edistää toimintalinjojen "jalkauttamista" seuraavilla toimilla:

Valtakunnallisten linjausten soveltaminen tiepiirien PTS-työssä

Hos osallistuu aktiivisesti tiepiirien PTS-työhön. Tarkoituksena on varmistaa, että tienpidon valtakunnalliset linjaukset otetaan piirien suunnitelmissa huomioon. Samalla kerätään tienpidon ohjausjärjestelmän kehittämistä varten kokemuksia ja palautetta siitä, miten hyvin valtakunnalliset toimintalinjat ja alueelliset painotukset/liikkumavara on mahdollista sovittaa yhteen.

Toimintalinjojen yhdistäminen LM:n strategiatyöhön

LM käynnistää vuonna 2000 strategiatyön, jonka tavoitteena on parantaa yhteistyötä LM:n hallinnonalalla sekä yhteistyötahojen kanssa ja saada aikaan uusi liikennepoliittinen "kattopaperi". Tienpidon toimintalinjat ovat strategiatyön lähtöaineistoa. Hos osallistuu LM:n strategiatyöhön tarvittavassa määrin.

Pääteiden kehittämisstrategia ja -ohjelma

Pääteiden ja ennen kaikkea sen "runkoverkkoon" kuuluvien teiden toiminnalliset ratkaisut sekä kehittämisspolut tarkennetaan valtakunnallisten linjausten pohjalta kehittämisstrategiaksi ja -ohjelmaksi yhteistyössä tiepiirien ja kh:n yksiköiden (ainakin Htl, Hlp, Hte ja Hek) kanssa. Työ käynnistyy valtakunnallisen PTS:n valmistuttua ja jatkuu vuonna 2001.

Kaupunkiseutujen toimintalinjat

Tienpidon painopiste on siirtymässä kaupunkiseuduille. Nykyisissä liikennejärjestelmäsuunnitelmissa on paljon kehittämishankkeita, joiden toteuttaminen edellyttää suunnitelmien uudelleen arviointia ja uusien ratkaisujen pohjimista, jotta tulokset vastaisivat asetettuja uusia tavoitteita. Toimivien matkaketjujen aikaansaaminen edellyttää joukko- ja kevytliikenteen aseman uudelleen harkintaa. Samoin tulee jatkaa yhteistyöedellytysten kehittämistä maankäytön suunnittelun kanssa. Kaupunkiliikenteen ympäristöllinen laatu otetaan myös tarkasteluun mukaan.

Hos jatkaa työssä PTS:n kaupunkiseutujen toimintalinjan työstämistä ja tarkentamista. Tarvittavassa määrin myös pyritään kuvaamaan uudenlaisia kaupunkiympäristöön sovitettuja hanketyyppejä. Työ käynnistyy vuonna 2000 ja jatkuu 2001. Hos tekee työtä yhdessä tiepiirien, Suomen Kuntaliiton, YM:n, LM:n ja kh:n yksiköiden kanssa.

Investointeja koskevat toimintalinjat

Tienpidon linjausten toteutuminen perustienpidon uus- ja laajennusinvestoinneissa edellyttää yksityiskohtaisempien toimintalinjojen laatimista. Toimintalinjat sisältävät investointien yhtenäiset perusteet ja tasomitoituksen,

joilla yhtenäistetään suunnittelun tehtäväksiantoja. Hos tekee työn yhdessä kh:n yksiköiden (ainakin Hte, Htl ja Hek) kanssa ja se käynnistyy valtakunnallisen PTS:n valmistuttua vuoden alkupuoliskolla. Kiireellisimmät toimintalinjat saatetaan valmiiksi vuoden 2000 aikana; muilta osin työ jatkuu vuonna 2001.

Teiden kuntoon liittyvät toimintalinjat ja kuvaukset

Päällystetyn tieverkon ylläpitopolitiikka

Hos laatii pitkän aikavälin strategian erityyppisten teiden/tieverkon eri osien kunnan ylläpitoon. Kuntoa tarkastellaan sekä "omistajan" näkökulmasta (rakenteellinen kunto) että tienkäyttäjän näkökulmasta (liikenteellinen pinta-kunto).

Valmistellaan strategiaan perustuvat piirikohtaiset tavoitteet ja niitä vastaavat kehukset vuoden 2001 tulossuunnitteluohjeeseen.

Sorateiden toimintalinjat

Hos saattaa loppuun vuonna 1999 aloitetun sorateiden toimintalinjojen kehittämistyön. Työ valmistuu alkuvuodesta.

Tieverkon kuntoa koskeva kansanomaisen kokonaiskuvaus

Hos laatii tieverkon kunnosta ja sen kehittymisestä informatiivisen, kansanomaisen kuvauksen päätöksentekijöitä (Tielaitoksen johto, LM, VM, poliitikot) varten. Kuvauksessa tarkastellaan kuntoa tieverkon eri osilla (päätiät, muut päällystetyt tiät, soratiät, sillat, yksityistiät). Myös käsitettä "kunto" tarkastellaan erilaisista näkökulmista (rakenteellinen kunto, tienkäyttäjän kokema kunto).

Talvihoitoa koskevat toimintalinjat

Hos tarkistaa talvihoidon toimintalinjat valtakunnallisten linjausten ja saadun asiakaspalautteen pohjalta niin, että niitä voidaan soveltaa talvikaudesta 2001–2002.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuusasiain neuvottelukunnan suunnitelma 2001–2005 tielikenteen turvallisuuden parantamiseksi valmistuu keväällä 2000. Hos osallistuu työhön. Suunnitelman valmistuttua tarkistetaan tarvittaessa tienpidon toimintalinjauksia ja ohjelmia.

Taajamien nopeussäätelyn periaatteita koskeva ohje valmistuu alkuvuodesta (Hlp). Loppuvuoden aikana Hos laatii selvityksen siitä, kuinka paljon ohjeen mukainen taajamien nopeussäätely vaikuttaa liikenneturvallisuuden parantumiseen TTS-kaudella. Sen lisäksi selvitetään, miten paljon Tielaitokselle asetettu henkilövahinko-onnettomuuksien vähentämistavoite edellyttää nopeusrajoitusten lisäämistä päätieverkolla.

Ympäristö

LM:ssä valmistui 1999 liikenteen toimintalinjat ympäristökysymyksissä. Hos tarkistaa tiehallinnon ympäristön toimintalinjat LM:n linjausten ja PTS:n linjausten perusteella. Samalla laaditaan ympäristöohjelma vuosiksi 2001–2005. Tuotanto tekee jatkossa omat linjauksensa.

Hos laatii viidennen ympäristöraportin. Vuoden 1999 raportin teemana on, miten nykyiset linjaukset ovat toteutuneet ja mitä vaikutuksia on saatu aikaan.

Alueellinen ja sosiaalinen tasa-arvo

Hos selkeyttää/määrittelee alueellisen ja sosiaalisen tasa-arvon käsitteet ja niiden merkityksen tienpidossa. Hos kehittää tasa-arvoa koskevia tavoitteita ja mittareita osana kh:n tulostavoitetta Toiminnan ohjausvälineet.

Hos selvittää, mitä perustietoja liikkumisen sosiaalisen tasa-arvon nykytilan ja kehittämistarpeiden arviointi sekä tavoitteen toteutumisen seuranta edellyttävät. Laaditaan suunnitelma tiedon keräämiseksi ja tiedonhallinnan järjestämiseksi.

Joukkoliikenteen sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen on Tielaitokselle annettu uusi tavoite, joka kytkeytyy vahvasti sosiaalisen tasa-arvon tavoitealueeseen. Vuonna 1999 valmistuvien piirikohtaisten kevytliikenteen tarveselvitysten pohjalta Hos laatii yhteenvedon ja toimenpideohjelman jalankulun ja pyöräilyn edistämiseksi tienpidon ohjelmissa.

3.1.2 TTS 2002–2005

Hos kehittää TTS:ää keskeiseksi tienpidon suunnittelun välineeksi toimintaympäristön kehittymisen mukaisesti. Keskeisiä liityntöjä ovat PTS, talousarvio, T&K ja tulosohjausprosessi, LM:n tiepoliittinen ohjaus (TTS- ja talousarvioprosessit sekä tiepiirien TTS-prosessit.

Vuonna 2000 laaditaan Tielaitoksen TTS 2002–2005. Sovitetaan TTS-linjaukset PTS:n toimintalinjojen mukaisiksi, kehitetään vuorovaikutusta tiepiirien, Hek:n ja LM:n kanssa ja lisätään raporttiin TTS:n toteutuman seuranta.

3.1.3 Tulos- ja talousohjaus

Hos valmistele sille kuuluvat tienpidon painotukset ja tavoitteet sekä niiden raportoinnin osana laitoksen tulos- ja talousohjausta.

3.2 Tienpidon ohjauksen kehittäminen

Hos kehittää tienpidon suunnitelmia osana hallinnonalan ja Tielaitoksen ohjausta askel askeleelta linjassa Liikenteen toimintalinjat 2020 (LM) – Suomen liikennejärjestelmä 2020 (LM) – Tienpidon toimintalinjat 2015 – Tielaitoksen TTS – vuosisuunnittelu. Toimintalinjojen muuntaminen tienpidon suunnitelmiksi edellyttää mm. yleisen tavoitteiston muuntamista mitattaviksi tavoitteiksi sekä vaikutusarvioinnin ja raportoinnin kehittämistä osaksi tienpidon ohjausjärjestelmää.

Tienpidon vaikutusarvioinnin kehittäminen

Ohjelmaston vaikutusarvioinnin kehittämiseksi on tarpeen parantaa ohjelmien sisällön hallintaa sekä toimenpiteisiin liittyvää kustannustietoutta. Tavoitteena on hallita tienpidon sisältö ohjelmatasolla, jolloin tunnetaan mm.

perustienpidon investointien määrä ja laatu sekä erityyppisten toimenpiteiden kohdentuminen tieverkolle.

Kh:n tulostavoitteena on parantaa tienpidon tuotteiden sekä niiden kustannusten ja vaikutusten hallintaa palvelemaan toiminnan suunnittelua ja seurantaan laitostasolla (Tienpidon vaikutusten arviointi). Hos vastaa tulostavoitteesta.

Kustannus- ja hintatietojen koonti suunnitellaan ja organisoidaan tehdyn työryhmämuistion mukaisesti yhteistyössä Htl:n, Hte:n, Hha:n, Hti:n ja Hek:n kanssa.

Hos suunnittelee menettelyt vaikutusten hallinnan parantamiseksi tienpito- toimien rekisteröinnin ja raportoinnin parantamiseksi ja varmistamiseksi. Yhteistyössä Hti:n kanssa suunnitellaan tarvittavat muutokset TILSU-järjestelmään.

Tienpidon raportoinnin kehittäminen

Nykyinen raportointi ei anna kattavasti tietoja sovittujen painotusten toteutumisesta ohjelmissa/suunnitelmissa (PTS, TTS). Mahdollisuudet toiminnan ohjaamiseen ovat vähäiset.

Kh:n tulostavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön tienpidon ja tiehallinnon toimintaa kattavasti kuvaavia tunnuslukuja tukemaan raportointia ja toiminnan suunnittelua (toiminnan ohjausvälineet / Hek).

Hos toimii yhteistyössä Hek:n kanssa koko tienpitoa koskevan, tunnuslukuihin pohjautuvan raportointimenettelyn kehittämiseksi.

Prosessien kehittäminen

Hos osallistuu tiehallinnon avainprosessien kehittämiseen toimintasuunnitelman mukaisesti keskittyen erityisesti prosesseihin 1.1 (Tienkäyttäjien ja yhteiskunnan tarpeiden selvittäminen) ja 1.2 (Tuotteiden ja palveluiden suunnittelu).

3.3 Liikennejärjestelmä-, tieverkko- ja maankäyttökysymykset

Tiealoitteet ja yksityistiet

Hos jatkaa avustusjärjestelmän kehittämistyötä pilottiprojektin puitteissa. Haja-asutusalueiden pientiestön hallinnoinnin kehittämissuunnitelmaksi tehdään esitys yhteistyössä tiepiirien kanssa (ns. Kososen selvityksen loppuun saattaminen ja toimeenpanon suunnittelu).

Yksityisteiden valtionavustusten atk-järjestelmä saatetaan valmiiksi ja hoidetaan siihen liittyvä koulutus ja neuvonta.

Yksityisteiden kuntoseuranta ja -raportointi hoidetaan. Tarvittaessa kuntoraportoinnin sisältöä kehitetään.

Tiealoitteisiin ja muihin pientiekysymyksiin liittyvät viranomaistehtävät hoidetaan niiden edellyttämää hyvää hallintomenettelyä käyttäen.

Strategiset maankäyttö- ja liikennejärjestelmäkysymykset

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) astuu voimaan 1.1.2000. Hos selvittää uuden lain vaikutukset yleisen tieverkon laajuuteen kaupunkiseuduilla ja määrittää periaatteet "rajankäynnistä" entisissä rakennuskaavataajamissa.

Yhdessä ympäristöministeriön kanssa aloitetaan ohjeiston laatiminen uusien tieliikenneyhteyksien osoittamiseksi lähinnä maakuntakaavoissa. Yhteistyössä YM:n kanssa kehitetään uusien väylien vaikutusarviointia kaavoituksessa ja pyritään samalla myös hyödyntämään entistä paremmin saatua vaikutustietoa tiensuunnitteluprosessissa (pyrkien sen vastaavaan keventämiseen). Tavoitteena on vain hyvin perusteltujen hankkeiden merkitseminen kaavavarauksiksi eli vanhojen turhien varausten purku.

Hos osallistuu liikennejärjestelmäsuunnitteluun tiepiiritasolla tietojen vaihdon edistämiseksi. Kh:n roolia liikennejärjestelmäsuunnittelussa selkiytetään ja kh:oon luodaan asiasta riittävä tietovarasto suunnitelmien sisällön koordinoitua varten.

Strategiset tieverkkokysymykset

Hos valmistelee ja käsittelee tieverkon toiminnalliseen luokitteluun liittyvät kysymykset. Yksikkö toimii Tielaitoksen edustajana myös kansainvälisissä tieverkkokoasioissa (E-tiet ja TEN-tiet).

Hos kehittää tarveselvitysten ja hankepäättösten sisältöä ottaen huomioon tulevat uuden tielain vaikutukset ja muutkin toimintaympäristön muutokset. Yksikköjen välistä sekä yksikön sisäistä yhteistyötä hankepäättösten valmistelussa kehitetään.

3.4 T&K-toiminta

Hos toteuttaa T&K-teemoihin liikenneturvallisuus- ja liikennejärjestelmän toimivuus liittyvät projektit. Hos osallistuu T&K-ohjelman tarkistamiseen strategisen suunnittelun näkökulmasta.

3.5 Asiantuntijatehtävät ja yhteistyö**Asiantuntijatehtävät**

Hos hoitaa yksikön tehtäväalueeseen kuuluvat erilaatuiset asiantuntijatehtävät, joita ovat mm. pyydettyjen muistioiden ja lausuntojen laatiminen, osallistuminen erilaisten työryhmien työhön, piiriyhteistyö, strategisen suunnittelun tarvitseman tietoaineiston ylläpito, T&K jne.

Koti- ja ulkomainen yhteistyö

Hos vaikuttaa aktiivisesti koti- ja ulkomaisissa yhteistyöverkostoissa.

Yksikkö järjestää neljä TLOS-seminaaria vuoden aikana.

Yksikkö järjestää TTS-seminaarin tiepiireille.

Laitoksen johdolle järjestetään Tienpidon Areena syksyllä

Tiepiirien ja keskushallinnon liikenneturvallisuusasiantuntijoille järjestetään neuvottelupäivä keväällä 2000.

3.6 Yksikön sisäinen kehittäminen

Yleistiimin toimintaa kehitetään yksikön johtamista tukevana ryhmänä. Yksikön toimintasuunnitelman toteutuminen "raportoidaan" yleistiimissä kuukausittain.

Työtyytyväisyyskyselyjä ja kehittämiskeskusteluja hyödynnetään tehokkaasti yksikön sisäisen kehittämisen työkaluina.

Yksikön tehtäviin ja toimintaan kohdistuva asiakaspalaute hyödynnetään.

Tukitiimin laatukäsikirjaa ajantasaistetaan ja kehitetään.

Yksikön toimintakertomus vuodelta 1999 laaditaan.

Elämyksiä! Päivittäistä hauskaa! Rentoutusta!

4 Toiminta tiehallinnon tulostavoitteiden tukemiseksi

Toimintasuunnitelmassa Hos on ottanut huomioon eri osa-alueita koskevat tiehallinnon tulostavoitteet. Suunniteltu toiminta tähtää vaikutuksiltaan pääosin yhtä vuotta pitempään aikajänteeseen, mutta sillä on myös yksivuotisia vaikutuksia lähinnä tiepiirien toiminnan tukemisen kautta.

5 Toiminta keskushallinnon tulostavoitteiden edistämiseksi

Ulkoinen viestintä

Hos osallistuu aktiivisesti perusviestien määrittelyyn. Yksikkö viestii PTS:n laitoksen ulkopuolelle ja sisälle. Yksikössä kehitetään viestinnän hallintaa.

Asiakkuus

Yksikkö sisäistää asiakasstrategian. Asiakaspalautteisiin vastataan ja ne tallennetaan rekisteriin. Yksikön toimintaan kohdistuva asiakaspalaute hyödynnetään.

Tienpidon teettäminen

Yksikkö varmistaa tienpidon toimintalinjojen toteutumisen teettämisen prosessissa. Tienpidon substanssin osalta teettämisen kehittämistä tuetaan. (Hos:n toimet eivät suoranaisesti tue tavoitteen osa-alueita.)

Toiminnan ohjausvälineet

Hos toimii yhteistyössä Hek:n kanssa koko tienpitoa koskevan, tunnuslukuihin pohjautuvan raportointimenettelyn kehittämiseksi.

Tienpidon vaikutusten arviointi

Hos suunnittelee ja organisoii kustannus- ja hintatietojen koonnin tehdyn työryhmämuistion mukaisesti yhteistyössä Htl:n, Hte:n, Hha:n, Hti:n ja Hek:n kanssa.

Vaikutusten hallinnan parantamiseksi Hos suunnittelee menettelyt tienpito-toimien rekisteröinnin ja raportoinnin parantamiseksi ja varmistamiseksi. Yhteistyössä Hti:n kanssa suunnitellaan tarvittavat muutokset TILSU-järjestelmään.

Itsearviointi

Yksikkö osallistuu tavoitteen toteuttamiseen sitä koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Työtyytyväisyys

Kaikki hossilaiset vastaavat laitostasoiseen työtyytyväisyyskyselyyn tammi-kuussa (syksyn 1999 kyselyn uusinta) ja syksyllä 2000. Palkinnot on hyvät.

Osaaminen

Hos osallistuu ydintoimintojen osaamiskartoitusten tekemiseen.

TIENPIDON TEETTÄMISEN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Visio

Tieliikennejärjestelmään liittyvien tuotteiden ja palvelujen teettämisen prosessi on arvostettu ja luotettava tilanteessa, jolloin tienpito kilpailutetaan avoimilla markkinoilla.

2 Missio

Vastaamme tienpidon teettämisen kehittämisestä, ohjauksesta ja tuesta sekä yleis- ja tiesuunnitelmiin, tielainsäädäntöön ja kiinteistöjen hallintaan liittyvistä viranomaistehtävistä.

3 Resurssit

Henkilövahvuutemme on vuoden alussa 29 henkilöä, joista 2 määräaikaista, 5 osa-aikaeläkkeellä, 1 vuorotteluvapaalla ja 1 pitkäaikaisella sairauslomalla. Rekrytointitarve on kaksi henkilöä: arkistonhoitaja sekä suunnittelun asiantuntija. Lähtökohtana on toimia em. resursseilla vuonna 2000. Vuoden 1998 alussa henkilöstövahvuus oli 33.

Budjettimme vuodelle 2000 on yhteensä 185,2 milj. markkaa ja koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- Oman toiminnan menot	8,8 Mmk
- Lauttaliikennepalvelujen ostot	120,0 Mmk
- Lahdentien jälkirahoitushanke	55,5 Mmk
- Teettämisen T&K-toiminta	0,9 Mmk

4 Perustehtävät

Keskeisiä perustehtäviämme ovat:

- Teettämisen prosessien yleiskoordinointi ja kehittäminen sekä tiepiirien tukipalvelut
- Päällystys- ja murskausurakoitsijoiden auditointi
- Lauttaliikenteen hoidon tilaajatehtävät
- Lahdentien jälkirahoitushankkeen palvelusopimuksen hoito
- Tienpidon teettämisen raportointi ja analysointi
- Yleis- ja tiesuunnitelmien hyväksymispäätökset
- Suunnitelma- ja matalitusten käsittely
- Suunnitelma-arkiston hoito
- Tiepiirien ja johdon oikeudellinen tuki ja neuvonta
- Sopimus- ja ympäristöjuridisten kysymysten käsittely
- Vahingonkorvausasioiden oikeudellinen käsittely
- Kiinteistöjen hallinnan koordinointi
- Maanhankinnan ohjaus ja oikeusapu
- Tielaitoksen kiinteän omaisuuden myynti.

5 Asiakkaat

Sisäisiä asiakkaitamme ovat: teettämispäälliköt, tiepiirien teettämisen omistajat ja varsinaiset teettäjät sekä laitoksen johto ja keskushallinnon asiantuntijat (erityisesti Hos, Hek, Hlp, Htl ja Hsi).

Yhdessä heidän kanssaan ja kautta palvelemme varsinaisia Tielaitoksen asiakkaita eli tienkäyttäjiä sekä viranomaispalveluja ja informaatiota tarvitsevia. Työ tehdään toimeksiantajamme liikenneministeriön kanssa sovittujen ehtojen mukaisesti.

Ulkoisia yhteistyökumppaneitamme ovat: SML, SKOL, Kuntaliitto, Rakli, RALA, SYKE, Kiinteistölaitos, Kapiteeli Oy, Kilpailuvirasto ja tuomioistuimet sekä toimittajat: Tielaitoksen tuotannon lauttayksikkö, urakointi ja konsultointi, Nelostie Oy sekä Maanmittauslaitos.

6 Toiminnan painopisteet ja kehittämistehtävät

Tahdomme vuonna 2000 onnistua seuraavassa:

- Kehitämme yhdessä tuotannon ja muiden kumppanien kanssa tienpidon kokonaistuotteita ja palveluita erityisesti ylläpidon osa-alueella
- Etenemme teettämisessä kohti valtakunnallista prosessi/tiimiorganisaatiota
- Varmistamme, että kilpailuttaminen tapahtuu sovittujen pelisääntöjen mukaisesti ja että teettämisessä toimitaan yhdenmukaisin ja hyväksytyin menettelyin
- Hoidamme viranomaistehtävät laadukkaasti
- Tehostamme tienpidon hintatietoisuutta
- Toteutamme teettämistä koskevan T&K-ohjelman
- Huolehdimme, että runkotieverkkoa koskeva suunnittelutoiminta on tiepolitiikan ja PT-suunnitelman mukaista
- Koordinoimme tehokkaalla tavalla Tielaitoksen kiinteän omaisuuden hallinnointia.

LIIKENTEEN PALVELUJEN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Yksikön toiminta

1.1 Yleistä

Yksikön toiminta muodostuu kolmesta osa-alueesta: asiakaspalvelut, liikenteen hallinta ja liikenteen ohjaus. Olemme tarkentaneet oman yksikkömme roolia ja tulemme asteittain siirtymään T&K –painotteisesta asiantuntijayksiköstä strategisesti toiminta-alueettamme linjaavaksi yksiköksi, jonka työn pääpaino on tiepiirien ja laitoksen johdon tukeminen ko. alueiden kehittämisessä. Jo nyt toimimme verkostomaisesti: liikenteen palvelupäällikköverkosto, liikennekeskusverkosto, kiinteän ja muuttuvan liikenteen ohjauksen verkostot sekä palauteverkosto, mutta tulemme edelleenkin panostamaan tähän yhteistyön koordinoivaan rooliimme.

Liikenteen palvelut on osallistunut vahvasti "Liikenteen tiedotus ja ohjaus" sekä "Asiakaspalvelut" -prosessien kehittämiseen. Yksikön oma toiminta tulee painottumaan jatkossa enemmän "Tie- ja liikenneolojen suunnittelu" –prosessin alueelle, jonka kehittämiseen meidänkin tulisi osallistua. Myös tiehallinnon erikoistuminen toteutuessaan tuo tullessaan yksikön toimintaan suuria muutoksia.

Liikenteen hallinta –tuote on uusi tienpidon tuotealue, jonka kehittämisestä ja toiminnan ja tavoitteiden suunnittelusta vastaamme osana muuta tienpitoa. Toiminnan kehittäminen vaatii vielä vahvaa satsausta oman roolin löytämiseksi.

Asiakaslähtöisen toimintatavan kehittäminen on lähtenyt tiehallinnossa hyvään vauhtiin, mutta asiakkuus -asioiden sisäistäminen ja käytäntöön vienti vaativat vielä vuosia vahvaa panostusta.

1.2 Yksikön budjetti

Yksikön v. 2000 budjetti on 10,92 milj. markkaa. Näistä palkkakustannusten osuus on 6,8 milj. markkaa. Uutena eränä yksikön budjettiin on tullut liikenteen hallinta, joka aikaisemmin on kokonaisuudessaan toteutettu osana T&K-budjettia.

Yksikön hallinnoimien T&K-projektien budjetti v. 2000 on 6,2 milj. markkaa (v.-99 6,8 Mmk), josta liikenteen hallinnan osuus on 4,5 milj. markkaa, liikenteen ohjauksen 0,95 milj. markkaa ja asiakaspalvelun 0,75 milj. markkaa. Liikenteen hallinnan T&K-projektien suunnittelun ja seurannan koordinointi on KaS-piirin vastuulla.

Yksikössä työskentelee vuoden alussa 28 henkilöä, joista 4 henkilöä on määräaikaista ja yksi osa-aikaeläkkeellä. Yksikön akuutit rekryointitarpeet painottuvat edelleen liikenteen hallinnan osa-alueelle.

1.3 Tiimien tehtävät

1.3.1 Asiakaspalvelut

Kehitämme ja tarjoamme yksiköiden käyttöön tiehallinnon arvojen mukaisia asiakaslähtöisiä toimintatapoja, työkaluja ja menetelmiä. Tärkeimpiä osia tässä toiminnassa ovat T&K-projektit, joilla saadaan aikaan uusia ratkaisuja asiakaslähtöisen toiminnan tueksi. Toimintalinjojen tekeminen ja niiden käyttöön otto asiakaspalvelun alueella toimivien verkostojen kautta auttaa koko tiehallinnon toimintaa asiakaslähtöisempään suuntaan.

Yksikön strategisen linjauksen mukaan asiakaspalveluiden kehittämistä piireissä avustetaan kehittämällä yhtenäisiä linjauksia työmenetelmiin ja työkaluja prosessien käyttöön. Toimintaa kehitetään kouluttavasta ja opastavasta enemmän ohjeistavaksi ja konsultoivaksi.

1.3.2 Liikenteen hallinta

Kehitämme ajantasaista kelin ja liikenteen seurantaan, liikennekeskusten tietojärjestelmää ja toimintamalleja, liikenteen tiedotusta, muuttuvia liikenteen ohjauksjärjestelmiä ja kysynnän hallinnan keinoja sekä selvitämme liikenteen hallinnan keinojen vaikutuksia. Kehittämisen pääpaino on ajantasaisen tiedon keruussa sekä liikennekeskusten tietojärjestelmissä. Teemme kansallisesti ja kansainvälisesti yhteistyötä liikenteen hallinnan alalla, osallistumme eurooppalaiseen standardointityöhön ja ylläpidämme ja päivitämme liikenteen hallinnan toimintalinjoja ja strategioita.

Liikenteen hallinnan tutkimus- ja kehitystoiminta toteutetaan liikenteen hallinta -tutkimusteemassa sovitussa laajuudessaan yhteistyössä Kaakkois-Suomen tiepiirin kanssa. Vuoden 1999 toiminnasta poiketen liikenteen hallintaa tehdään merkittävässä määrin myös tutkimusteeman ulkopuolella viranomastehtävänä ja tämän toiminnan rooli ja merkitys osana tienpitoa tulee edelleen kasvamaan.

1.3.3 Liikenteen ohjaus

Liikenteen ohjauksen strategisilla linjauksilla tuemme ja ohjaamme tiepiirejä seuraavissa päätoiminnoissa: viitoitus ja opastus (liikennemerkkit ja tiemerkinnät), tietyömaiden liikenteenjärjestelyt, nopeudensääteilyyn liittyvät toimenpiteet yleisillä teillä ja taajamissa. Osallistumme em. toimintoihin liittyviin kotimaisiin ja kansainvälisiin lainsäädäntö- ja tutkimusprojekteihin sekä eurooppalaiseen standardointityöhön Tielaitoksen edustajina. Vastaamme liikenteen ohjauksen kehittämisestä ja suunnittelemamme T&K-ohjelman toteuttamisesta alan asiantuntijoiden kanssa.

Liikenteenohjauksen ja tiemerkintöjen asiantuntijaverkoston (taustaryhmät) toiminnalla varmistamme, että asianomaiset tahot saavat riittävät tiedot ja tuen uusien normien, toimintalinjojen ja ohjeiden toteuttamiseen. Yhteistyö tiivistyy yksiköiden Hos ja Hte kanssa. Osallistumme liikenteenohjauksen osalta (tiemerkinnät) teettämiseen liittyviin tehtäviin (asiakirjat, kilpailuttaminen) Muutamme työmme painopistettä strategisen ohjaukseen liittyviin tehtäviin

2 Keskushallinnon tavoitteiden tukeminen

Ulkoinen viestintä

Osallistumme viestinnän projektiin asiakasviestinnän kehittämisessä. Projektissa tehdään perusteita tiehallinnon ulkoiseen viestintään ja oman henkilöstön koulutukseen asiakaslähtöiseen toimintaan.

Asiakkuus

Kehitämme asiakkuustiedon tietojärjestelmää ja asiakkuustiedon välittämisen systematiikkaa ja siihen tarvittavia työkaluja (T&K). Teemme asiakasstrategiaa tunnetuksi piireissä ja kh:n yksiköissä.

Kehitämme palautteen jatkokäsittelyä omassa yksikössä ja autamme keskushallinnon yksiköitä palautteiden jatkokäsittelyn kehittämisessä. Ylläpidämme palauteohjelmaa ja -verkoston toimintaa.

Tienpidon teettäminen

Osallistumme sopimusasiakirjojen ja kilpailuttamisen valintaperusteiden määrittämiseen erityisesti huomioiden niissä mm. liikenteen ohjauksen (tiemerkinnot, tietyömaiden ohjeet, tieturvakoulutuksen, yms.), liikenteen tiedotuksen ja asiakaspalautteiden hyödyntämisen näkökulmat.

Tiedon hallinta

Osallistumme tietovarastokartoitukseen ja toimimme pilottina kehitettäessä laitokselle uusia tietovarastoratkaisuja.

Käynnistämme liikenteen tiedotus ja ohjaus –prosessin tietohuollon kehittämishajonnan suunnittelun.

Käynnistämme LK-tiedon 'kattojärjestelmän' suunnittelutyön pohjautuen Tielaitoksen tietovarastoratkaisuihin. 'Kattojärjestelmää' hyödynnetään mm. kehitettäessä tiedonvaihtoa tiehallinnon ulkopuolisten organisaatioiden kesken.

Aloitamme asiakkuustiedon keruun ja välittämisen tietojärjestelmän määrittelytyön yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Teemme esiselvityksen liikennemerkkien hallintajärjestelmistä. Selvityksen pohjalta käydään keskustelu tiepiirien ja tietohallinnon kanssa hallintajärjestelmän kehittämisen tavoitteista ja aikataulusta.

Toiminnan ohjausvälineet

Osallistumme projektiin asiakkuusmittareiden kehitystyö kautta ja liikenteen hallinta tuotteen osalta.

Tienpidon vaikutusten arviointi (vaikutusten hallinta)

Osallistumme työhön projektisuunnitelman mukaisesti. Selvitämme liikenteen hallinta –tuotteen vaikutusten arviointia tienpidon osana (diplomityö).

Tiehallinnon toimintamenot

Hlp pysyy annetussa budjettikehyksessään.

Itsearviointi

Osallistumme keskushallinnon sisällä tehtävään laatupalkintoarviointiin esikunnan laatiman projektisuunnitelman mukaan.

Työtyytyväisyys ja jaksaminen

Osallistumme keskushallinnon työssä jaksamista ja työviihtyvyyttä tukevien ohjelmien toteuttamiseen.

Jatkamme yksikön sisäistä toiminnan kehittämistä. Varmistamme jatkuvan ja avoimen tiedonkulun sekä tuemme ihmisten viihtymistä ja jaksamista työtehtävissään. Räätelöimme tehtäväkokonaisuuksia sopiviksi ja nimeämme kaikille tärkeimmille tehtävälueille työparit osaamisen, jaksamisen ja vuorovaikutuksen kehittämiseksi.

Osaaminen

Teemme yksikön osaamiskartoituksen. Sen pohjana on uutta yksikön strategisempaa roolia vastaavan osaamistarpeiden määrittely. Tuloksena on määrittelyn mukainen suunnitelma henkilöstön osaamisen kehittämiseksi seuraavien kolmen vuoden ajalle.

3 Yksikön toiminta v. 2000**3.1 Tiehallinnon toiminnan kehittäminen ja tuki**

- Osallistumme messuille viestinnän kanssa sovitun aikataulun mukaan.
- Annamme lausuntoja ja valmisteluapua tiehallinnon kehittämiseen eri muodoissaan.
- Osallistumme liikenteen tiedotus ja ohjaus- sekä asiakaspalvelu - prosessien kehittämiseen ja käyttöönottoon.
- Asiakkuustavoitteen vastaavana yksikkönä suunnittelemme ja toteutamme asiakkuusprojektin määrittelemiä jatkotoimia.
- Kokoamme liikenteen hallinta -tuotteen tuotetiimin.
- Osallistumme PTS-työn loppuun saattamiseen, laitoksen toiminta- ja taloussuunnitteluun, yms. liikenteen hallinta ja palvelut alueen osalta.
- Järjestämme liikenteen palvelupäällikköverkoston kokoontumiset yhdessä piirien kanssa.
- Järjestämme liikennekeskuspäivystäjien neuvottelupäivät keväällä ja syksyllä. Keskusvetäjät kokoontuvat kolmen kuukauden välein arvioimaan toiminnan onnistumista ja sopimaan kehittämistoimista.
- Muuttuvan liikenteen ohjauksen verkostossa keskustellaan ja sovitaan muuttuvien nopeusrajoitusten käyttöönoton toimintalinjojen jatkotoimista sekä jatketaan muuttuvien ohjausjärjestelmien suunnittelun, teettämisen, käytön ja ylläpidon parhaiden toimintatapojen kartoitusta.
- Liikenteenohjauksen ja tiemerkitöjen asiantuntijaverkostojen toiminnalla varmistamme, että asianomaiset tahot saavat riittävät tiedot ja tuen uusien normien, toimintalinjojen ja ohjeiden toteuttamiseen.
- Järjestämme palauteyhdyshenkilöiden verkostolle tarpeen mukaan tapaamisia ja koulutusta palautteen käsittelyssä, analysoinnissa ja jatkokäsittelyssä.

- Osallistumme teettämisen asiakirjojen kehittämiseen tuottamalla niihin tekstit liikenteen ohjauksen, liikenteen hallinnan ja asiakaspalvelun alueilta.
- Teemme osaamiskartoituksen yksikön sisällä.

3.2 Asiakaspalvelut

3.2.1 Asiakaspalveluiden T&K –toiminta

Asiakkuustiedon hallinta -kokonaisuuden kehittäminen jatkuu siitä mihin asiakkuusprojekti pääsee vuoden 1999 aikana. Asiakkuustiedon keräämisen kehittöön määritellään uudelleen jo käytettyjen tutkimusten sisältöjä. Uusia tutkimuksia määritellään niiden lisäksi. Palautejärjestelmän kehittämistä jatketaan, jotta se tuottaa tarvittavat asiakkuustiedot kehittöön. Itse asiakkuustiedon hallintajärjestelmän toteuttaminen alkaa esiselvityksellä ja jatkuu järjestelmän suunnitteluna. Järjestelmä sisältää asiakkuustiedon ja asiakkuusmittareiden tuottaman tiedon keruun, käsittelyn ja edelleen välittämisen. Ohjelmointiin ei päästäne vuonna 2000.

3.2.2 Asiakaspalveluiden muu toiminta

- Teemme talven ja kesän 2000 palvelutasotutkimukset.
- Tuotamme Kesän tietyt -kartan.
- Julkaisemme tienvarsipalveluiden toimintapolitiikan.
- Jatkamme asiakasstrategian käyttöönottoa asiakkuusprojektin aloittamalla tavalla.
- Asiakaspalvelun kehittäminen pitää sisällään viranomaistyyppistä toimintaa piirien asiakaspalvelijoiden kanssa, tarvittaessa osallistumista muiden viranomaisten hankkeisiin ym.
- Palautteen käsittely ja käsittelyn tuki.
- Osallistutaan tarvittaessa LM:n strategiatyöhön liittyvään osallistumisprojektiin.

3.3 Liikenteen ohjaus

3.3.1 Liikenteen ohjauksen T&K –toiminta

Teema jatkaa osittain jo edellisellä kaudella käynnistettyä toimintaa siten, että tuotetaan uutta tietoa liikenteen ohjauksen alueelta osallistumalla myös kansainvälisiin tutkimusohjelmiin (COST, CEN ja pohjoismainen yhteistyö).

Teemassa on erityisesti huomioitu liikenneturvallisuus ja tienpidon taloudellisuus sekä asiakaslähtöinen toiminta. Toteuttamalla teeman mukaiset projektit kuten esim. tiemerkintöjen elinkaarianalyysi kehitetään teettämistoimintoja ja parannetaan liikenneturvallisuutta.

3.3.2 Liikenteen ohjauksen muu toiminta

- Tuemme tiepiirejä, tiekonsultteja ja laitevalmistajia ohjeiden tulkinnassa annamme lausuntoja, vastaamme palautteisiin, aloitteisiin, kyselyihin ym. Toimimme yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa (LM, kunnat ym) kotimaassa ja pohjoismaissa.

- Osallistumme CEN 278:n (maantiekuljetusten ja liikenteen telematiikka) sekä CEN 226:n (liikenteen ohjaus) teknisten komiteoiden kokouksiin.
- Tarkistetaan ja päivitetään "Yleisohjeet liikennemerkkien käytöstä", "Tiemerkintäohjeet", "Liikenteen rajoittaminen yleisillä teillä" -ohjeet. Määritetään ruskean värin käyttöperiaatteet ja luodaan eritasoliittymien numerointijärjestelmä.
- Järjestetään liikenteen ohjausta koskevia teemapäiviä.
- Osallistutaan asiantuntijoina ulkopuolisten järjestämään koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin.
- Ylläpidetään liikennemerkkien mitoituskansioita.
- Annetaan tienvarsimainontaa koskevat uudet ohjeet.
- Tuetaan valtakunnallisen pyöräretkeilyreittiryhmän työtä.
- Kehitetään tieturvakoulutusta.
- Ylläpidetään nopeusrajoitusjärjestelmää.
- Liikennemerkkien laatuvaatimukset ja rakenne
- Laaditaan tietyömaiden liikenteenjärjestelyjen suunnittelua helpottavia malliratkaisuja.
- Matkailutie -hakemusten päätöskriteerit ja nykytilanne selkiinnytetään sekä sovitaan jatkon toimintatavoista.

3.4 Liikenteen hallinta

3.4.1 Liikenteen hallinnan T&K -toiminta

Liikenteen hallinnan tutkimusteema jatkaa liikenteen hallinta -projektissa vuosina 1993-1996, tieliikenteen telematiikan E18-kokeilualueella 1996-1998, pohjoiseurooppalaisessa VIKING-ohjelmassa 1996-1999 sekä liikenteen hallinnan tutkimusteemassa vuosina 1997-1999 tehtyä työtä. Osa tutkimusteeman sisältämistä hankkeista kuuluu edelleen VIKING-ohjelmaan, jota on suunniteltu vuodelle 2000 ja edelleen alustavasti vuoteen 2006 saakka. Telematiikkaa eli tiedonsiirto- ja tietojenkäsittelytekniikkaa hyödyntävä liikenteen hallinta on tulevana vuosina nopeimmin kehittyviä tienpidon osaluueita.

Jatkamme liikenteen hallinta tutkimusteemassa suomalaisiin olosuhteisiin soveltuvan liikenteen hallintakonseptin ja yhtenäisten käyttö- ja toimintaperiaatteiden luomista sekä kehittämistä.

Kelin ja liikenteen seuranta -projektialueella on tavoitteena kehittää menetelmiä, joilla kerätään ja jalostetaan sekä pistekohtaista että tiejaksottaista tietoa tiesäästä ja liikenteestä.

Liikennekeskukset, tietojärjestelmät ja tiedon vaihto -projektialueella on tavoitteena toteuttaa toimintaa tukeva tietojärjestelmäkokonaisuus sekä monipuolistaa keskitetyksi käyttöön saatavien tietojen hyödyntämistä liikenteelle ja yhteistyökumppaneille tiedottamisessa.

Liikenteen ohjaus ja liikenteen hallinnan menetelmät -projektialueella on tavoitteena tutkia muuttuvien opasteiden erityisesti muuttuvien nopeusrajoitusten vaikutuksia liikennekäyttäytymiseen (2-kaistaiset valtatie) ja kehittää

vaikutusten arviointimenetelmiä sekä tutkia uusia liikenteen hallinnan menetelmiä.

Liikenteen tiedotuspalvelut –projektialueella on tavoitteena kehittää nykyisiä liikenteen tiedotuspalveluja vastaamaan paremmin liikkujien tarpeita ja tutkia nykyisten palvelujen vaikutuksia sekä uusien tiedotusvälineiden tuomia mahdollisuuksia.

Kysynnän hallinta/maksujärjestelmät –projektialueella on tavoitteena luoda yleistä perustaa yhteensopivien tie- ja raideliikenteen maksujärjestelmien käytölle Pohjoismaissa.

Näiden lisäksi liikenteen hallinnan T&K-teemaa toteutetaan Kaakkois-Suomen tiepiirissä kahdeksassa osaprojektissa kelin ja liikenteen seurannan sekä liikenteen ohjauksen projektialueilla.

3.4.2 Liikenteen hallinnan muu toiminta

- Osallistumme liikenteen hallinta alan kokouksiin, seminaareihin, yms. yhteistyöhön niin kotimaassa kuin ulkomaillaakin tarpeen mukaan.
- Tuemme Hämeen tiepiiriä valtakunnallisessa tiedotuspistekehitystyössä.
- Osallistumme TMC-Forumien toimintaan.
- Annamme teknistä tukea tiepiireille ja raja-asemille muuttuvien ohjausjärjestelmien suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyen.
- Annamme teknistä tukea tiepiireille liikennevalojen suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyen ja päivitämme liikennevalojen yleisen työselytyksen eurooppalaisten standardien mukaiseksi.
- Osallistumme tienvarsiteknologian hallinta –projektiin ja jatkamme muuttuvien ohjausjärjestelmien suunnittelun, teettämisen, käytön ja ylläpidon parhaiden toimintatapojen kartoitusta.
- Kokoamme tietämystä liikenteen kysynnän hallinnan menetelmistä ja niiden vaikutuksista.
- Päivitämme vuodelta 1997 olevan liikenteen hallinnan strategian tarpeellisilta osin vastaamaan osaltaan myös toiminnan suunnittelun tarpeita.
- Päivitämme vuodelta 1994 olevan liikennetiedotuspolitiikan vastaamaan liikennetiedotuksen nykyisiä ja lähitulevaisuudessa odotettavissa olevia tarpeita.
- Jatkamme liikennekeskusstrategian jatkotyötä.
- Selvitämme liikenteen hallintaa tienpidon tuotteena toimenpiteiden arvioinnin ja ohjauksen näkökulmasta (diplomityö).
- Ylläpidämme valtakunnallisia liikennetiedotuspalveluja ja vastaamme näiden palvelujen laadusta.
- Osallistumme euroalueelliseen VIKING-tutkimusohjelmaan (mm. tiedonvaihto workshopit) ja projektialueittaiseen koordinointiin (mm. MACC (Monitoring Area Coordination Committee) ja SACC (Services Area Coordination Committee)).

TIE- JA LIKENNETEKNIIKAN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Yksikön tehtäväalue

Tie- ja liikennetekniikka-yksikön päätehtävänä on kehittää ja ylläpitää tienpitoa koskevia suunnitteluohjeita, menetelmiä ja laatuvaatimuksia osana laitoksen sisäistä ohjausmenettelyä. Toiminnan keskeisimmät asiakkaat ovat tie- ja liikenneolojen suunnittelun ja teettämisen prosessit tiepiireissä ja keskushallinnossa. Tienpidon teettämiseen liittyen tehtävänä on ohjeiden ja laatuvaatimusten lisäksi kehittää tarjousten teknisiä vertailuperusteita, kelpoisuuden toteamista ja arvomuutosperusteita. Yksikkö huolehtii myös tehtäväkenttään kuuluvista tuki- ja asiantuntijapalveluista tiehallinnon prosesseille ja yksiköille.

Yksikkö huolehtii osaltaan kansainvälisestä standardisointitoiminnasta (CEN) ja osallistuu kotimaiseen ja kansainväliseen yhteistyöhön.

Yksikkö vastaa tuotteiden ja palveluiden kehittämisen prosessista, joka on yksi laitoksen ydinprosesseista. Tehtäväkenttään kuuluu Tielaitoksen T&K-ohjelman valmistelu ja koordinointi sekä T&K-toiminnan suunnittelu ja teettäminen yksikön erikoistumisalueilla.

Yksikön erikoistumisalueet ovat liikennesuunnittelu, liikennetekniikka, liikenneturvallisuus, ympäristöasiat, vaikutusselvitykset, tien rakenteet ja laitteet, päällysteet, pohjarakenteet sekä hoidon vaikutukset ja laatustandardit.

2 Toiminnan painopisteet v. 2000

Pääteiden parantamisratkaisut (S12)

Jatketaan strategisen projektin S12 toteuttamista. Projektin tavoitteena on kehittää nykyisten teiden parantamisratkaisuja ja suunnitteluperiaatteita, joilla saavutetaan riittävä laatu- ja turvallisuuden, sujuvuuden ja ympäristön kannalta entistä pienemmin kustannuksin. Vuonna 2000 keskitytään liikenteelliseen palvelutasoon, liittymäratkaisuihin, reunaympäristön turvallisuuteen, pilottikohteiden analysointiin ja liikennekäyttäytymisen tutkimiseen.

Liikennetekniset ohjeistot

Jatketaan liittymien välityskyvyn arvioinnin kehittämistä. Kehitetään tietunne-
lien suunnittelustandardeja. Laaditaan ehdotus toimintalinjoiksi linja-auto-
liikenteen edellytysten parantamiseksi yleisillä teillä. Kehitetään linja-auto-
liikenteen teknisiä ratkaisuja ja yhteistoimintamenettelyitä eri toimijoiden
kesken. Kehitetään suunnitelmien turvallisuustarkastuksen menettelyitä ja
edistetään turvallisuustietouden huomioon ottoa. Kehitetään liikenneteknisiä
ohjeistoja (liittymät ja poikkileikkaus)

Ympäristöosaaminen

Jatketaan ympäristöosaamisen tukemista ohjein ja oppain, ympäristön tilaa ja ympäristövaikutuksia selvittämällä sekä kehittämällä toimivia ratkaisuja ja ympäristöasioiden hallintaa prosessissa. Pilottihankkeiden ja kohdeselvityksin tuetaan ohjeistojen laadintaa. Esillä ovat mm. taajamateiden parantamisky-
symykset ja pääväylien ympäristöaneeraus ja estetiikka. Laaditaan yhteis-
työssä muiden kanssa uusiomateriaalien käytön ehdot.

Vaikutusselvitykset

Laaditaan hyöty-kustannuslaskelmia koskeva helppotajuinen esite. Päivitetään liikennetaloudellisten laskelmien perusarvo-julkaisu. Muunnetaan ivar-ohjelmisto nt-ympäristöön sopivaksi. Kehitetään tienpidon vaikutusten arvioinnin metodiikkaa. (toiminnan volyymiin vaikuttaa se saadaanko henkilö-resursseja käyttöön)

Tielaitoksen toimintaympäristö

Laaditaan tulevaisuustieto-julkaisujen toimittamista. Kehitetään toimintaympäristön seurantajärjestelmää. Seurataan ja osallistutaan lainsäädännön hyväksymismenettelyjen kehittämiseen (mm. ympäristölainsäädäntö, tuotevalvonta).

Tien rakenteet ja laitteet

Kehitetään ohjeita ja laatuvaatimuksia siten että ne mahdollisimman hyvin soveltuvat uusiin teettämiskäytäntöihin ja ovat yhdenmukaisia EN-standardien kanssa. Painopistealueina ovat tien rakenneohjeet, valaistus ja kaitteet.

Päällysteet

Kehitetään ohjeita ja toiminnallisia laatuvaatimuksia siten että ne suosivat urakoitsijoiden ja valmistajien tuotekehitystä. Tarkistetaan ohjeistoja EN-standardien mukaisiksi. Painopisteena päällystekerrosten kestävyysmallit, stabiloinnit, melua vähentävät päällysteet ja uusiopäällysteet.

Pohjarakenteet

Kehitetään pohjarakennuksen suunnitteluperusteita ja laatuvaatimuksia sekä vaikutetaan CEN-standardointiin. Painopistealueena on syvästabilointi; geovahvisteet ja kuitukankaat.

Hoito

Osallistutaan hoidon toimintalinjojen kehittelyyn. Tarkistetaan hoidon laatuvaatimuksia ja laadunvarmennusta. Selvitetään hoidon laatua, vaikutuksia ja kustannuksia. Painopistealueena kevytliikenteen väylät, rannikon päätteiden hoito, liukkaudentorjunta-aineiden ympäristövaikutukset.

Ohjeistojen saattaminen sähköiseen muotoon

Kehitetään ohjeiden ja laatuvaatimusten intranet ja internet – sovellutuksia.

Asiantuntija - ja tukitehtävät

Avustetaan tiepiirejä, tarvittaessa ulkopuolisia: valmistellaan koulutustilaisuuksia ja tehdään yhteistyötä eri prosesseissa laitoksen sisällä. Huolehditaan CEN-standardoinnin edellyttämistä tehtävistä yksikön tehtäväkentän osalta.

3 Keskushallinnon tulostavoitteiden toteuttaminen

Viestintä

Osallistutaan tarvittaessa viestinnän kehittämiseen selkeyttämällä viestinnän sisältöä ja vastuita (perusviestit).

Asiakkuus

Tuetaan asiakkuusstrategian sisäistämistä käymällä strategia läpi koko henkilöstön kanssa ja pohtimalla mitä se käytännössä merkitsee. Tehostetaan palautteiden hyväksikäyttöä yksikön toiminnassa.

Tienpidon teettäminen

Osallistutaan teettämismenettelyjen kehittämiseen (tarkempi sisältö määritellään myöhemmin).

Toiminnon ohjausvälineet

Osallistutaan tarvittaessa tunnuslukujen kehittämiseen mm. tuotteiden ja palveluiden kehittäminen – prosessin osalta.

Tienpidon vaikutusten arviointi

Osallistutaan kustannustietojen hankintaan ja seurantaan erillisessä projektisuunnitelmassa sovitulla tavalla yhteistyössä Hos:n, Hte:n ja hallinnon kanssa.

Tehdään nykytilaselvitys vaikutusarviointien kattavuudesta, sisältöä ja kehittämistarpeista silmälläpitäen tuotteiden ja toimenpiteiden sekä hanketason vaikutusten hallintaa lähtökohtana LM:n tarkennetut ohjeet vaikutusarviointien laadinnasta. Laaditaan suunnitelma vaikutusarvioinnin puutealueiden kehittämiseksi. Tarkennetaan yhteiskuntataloudellisten arviointien laadintamenettelyitä. Vastuu Htl, yhteistyö Hos, Hek, Hti.

Työtyytyväisyys

Kohotetaan tyytyväisyyskyselyn vastausprosenttia. Vaikutetaan työtyytyväisyyteen työn organisointia tarkistamalla ja havaittuja epäkohtia korjaamalla.

4 Tiepiirien tulostavoitteiden tukeminen**Liikenneturvallisuus**

Kehitetään suunnitelmien turvallisuustarkastuksen menetelmiä ja turvallisuustietouden hyväksikäyttöä.

Kehitetään nykyisten teiden reunaympäristön turvallisuusinventoinnin menettelyjä ja kehitetään reunaympäristön pehmentämiskorjauksia.

Kehitetään ja arvioidaan liikenneteknisten ratkaisujen turvallisuutta (liittymät, poikkileikkaus).

Kehitetään tien laitteiden törmäysturvallisuutta, kehitetään kaide-ohjeita.

Selvitetään kevyen liikenteen kaatumistapaturmia ja mahdollisuuksia vaukuttaa niihin.

Selvitetään rannikon pääteiden kunnossapidon tehostamisen vaikutuksia.

Ympäristö

Otetaan käyttöön uudet pohjaveden suojausohjeet.

Kehitetään ja kokeillaan Suomeen soveltuvia melua vähentäviä päällysteitä.

Selvitetään eri suolojen ympäristövaikutuksia.

Liikenteen toimivuus

Edistetään linja-autoliikenteen toimintaedellytyksiä yleisillä teillä.

Tiestön kunto

Osallistutaan kestävämpien päällysteiden ja rakenteiden kehittelyyn.

Teettämisen kehittäminen

Kehitetään uusien teettämismallien edellyttämiä toiminnallisia laatuvaatimuksia rakentamiseen, ylläpitoon ja hoitoon. Laaditaan tiehallinnon tiemestareille toimintaa yhtenäistävä valvontaohje. Selvitetään uusien toimintatapojen kustannusvaikutuksia.

5 Yksikön sisäinen kehittäminen

Selkeytetään yksikön roolia ja tehtäväkenttää ottaen huomioon erikoistumis- selvitys-projektin ehdotukset.

Kehitetään sisäisiä toimintamenettelyitä erityisesti työtyytyväisyyskyselyn osittamalla puutealueilla.

6 Yksikön budjetti ja henkilöstö

Yksikön toimintamenot vuonna 2000 ovat 8,93 milj. markkaa.

Yksikön T&K-toiminnan ulkoisten menojen budjetti on 13,0 milj. markkaa.

Yksikön henkilöstö vuoden 1999 lopussa on 27 henkilöä, joista kolme määräaikaista. Yksikköön palkataan keväällä uusi nuori dipl.ins. Tavoitteena on lisäksi että yksikköön saataisiin asiantuntija huolehtimaan vaikutus selvitysten kehittämisestä.

SILTAYKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Siltayksikön toiminnan kuvaus

Yksikön toiminnan lähtökohtana on seuraava toiminta-ajatus:

Sillat suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään korkealaatuisesti niin, että ne ovat koko käyttökänsä turvallisia, täyttävät liikenteen vaatimukset, ovat esteettisesti korkeatasoisia ja kokonaiskustannuksiltaan edullisia. Kaikissa vaiheissa otetaan huomioon ympäristökijät noudattaen kestävän kehityksen periaatetta.

1.1 Tehtävät

Keskushallintoon kuuluvan siltayksikön yleisenä tehtävänä on vastata silta-alan toimintalinjoista, viranomaistehtävistä, laitosityhtenäisyydestä ja kehittämisestä sekä tuottaa muulle keskushallinnolle ja piireille asiantuntijapalveluja. Yksikön toimialueeseen kuuluvat siltojen lisäksi myös tunneleiden, melusuojaseinien, tukimuurien ja vastaavien rakenteet.

Siltayksikön keskeisiä tehtäviä on toimia myös koko silta-alan kehittäjänä ja kehittämisen koordinaattorina Suomessa.

1.2 Resurssit

Yksikössä on 26 vakituisessa työsuhteessa olevaa työntekijää ja yksi vuosi-teekkari.

1.3 Asiakkaat

Ulkoisia asiakkaita ovat tienkäyttäjät, siltakonsultit, urakoitsijat, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, kunnat ja kaupungit sekä muut valtion viranomaiset.

Sisäisiä asiakkaita ovat muut keskushallinnon yksiköt, tiepiirien suunnittelun ja rakentamisen teettäjät ja tienpidon suunnittelu.

2 Yksikön toiminta vuonna 2000

Siltayksikön tehtäviä ovat:

- siltoja ja vastaavia rakenteita koskevat normit ja ohjeet
- siltasuunnitelmien tarkastaminen
- siltoihin liittyvän laadunvarmistuksen kehittäminen
- silta-alan T&K- toiminta
- asiantuntija- ja tukipalvelu
- silta-alan kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö.

Yksikön toimintaa kehitetään vastaamaan Tielaitoksen toiminnassa tapahtuvia muutoksia. Erityisesti kiinnitetään huomiota siltatoiminnan laadun hallintaan.

Osallistuminen prosessien kehittämiseen:

- osallistutaan aktiivisesti tiehallinnon eri prosessien kehittämiseen siltojen osalta

- kehitetään siltatoimintaa myös yhtenä kokonaisuutena
- kehitetään yksikön omaa toimintaa.

Siltojen hoidon ylläpidon ja korjaustoiminnan kehittäminen:

- kehitetään siltojen tarkastustoimintaa yhtenäisemmäksi kouluttamalla siltatarkastajia
- kehitetään siltojen hoidon laadun arviointia ja laatumittareita
- tehdään selvitys erikoiskuljetusverkoston "pullonkaulasilloista".

Muut painopistealueet:

- suunnittelun ohjeiden kehittäminen ja täydentäminen erityisesti KVVU:ta varten
- konsulttien laatujärjestelmien auditointi ja suunnittelun laadun mittaus
- eurostandardien valmistelut ja käyttöönotto
- puusiltojen kehittäminen
- tyyppisiltojen uudistaminen
- sillansuunnittelun projektinhallintajärjestelmän käytön kehittäminen ja hyödyntäminen.

3 Keskushallinnon tavoitteita tukeva toiminta

Suluissa on esitetty vastuuhenkilö.

Ulkoinen viestintä

Pidetään ajan tasalla ja kehitetään edelleen yksikön internetissä olevaa kotisivua, johon viedään myös yksikön julkaisemat ohjeet niiden valmistuessa. (Jaakko Länsiluoto)

Siltojen ylläpidon tarpeet tehdään tunnetuksi käyttäen hyväksi 1999 valmistunutta julkaisua. (johto)

Asiakkuus

Yksikkö hoitaa yleisestä siltoja koskevasta asiakaspalautteesta johtuvat tehtävät. Asiakaspalautteisiin vastataan keskimäärin kolmen päivän kuluessa. Asiakaspalautteen kirjaamista tehostetaan. (Raili Bärlund)

Tienpidon teettäminen

Osallistutaan tienpidon teettämisen kehittämiseen työryhmissä. Kehitetään mahdollisuuksien mukaan erityisesti hoidon, korjauksen ja sillansuunnittelun laatujärjestelmien käyttöönottoa ja auditointia. (Mauno Peltokorpi, Hannu Utti)

Tiedonhallinta

Kehitetään siltasuunnitelmien sähköistä taltiointia. (Kari Moijanen)

Toiminnan ohjausvälineet

Osallistutaan tunnuslukujen kehittämiseen siltatoiminnan osalta (Jouko Lämsä)

Tienpidon vaikutusten arviointi

Kehitetään ja ylläpidetään siltojen kustannustietoa. (Timo Repo)

Tiehallinnon toimintamenot

Pidetään toimintamenot enintään budjetin mukaisina ja pyritään pienentämään niitä. (Juhani Vähäaho)

Itsearviointi

Osallistutaan keskushallinnon itsearviointiin tekemiseen Suomen laatupalkintokriteerein. Kehitetään yksikön toiminnan kuvausta. (Mauno Peltokorpi)

Työtyytyväisyys

Vuonna 1999 tehdyn työtyytyväisyyskyselyn perusteella arvioidaan kehittämistarpeet ja ryhdytään toimenpiteisiin työtyytyväisyyden parantamiseksi. Yksikön työnjakoa ja tehtävien jakautumista kehitetään vastaamaan muuttuvia olosuhteita. Työ tulee entistä enemmän painottumaan uusrakentamisesta siltojen ylläpitoon. Tämä tulee aiheuttamaan resurssien uudelleen suuntaamista. Tehtävät pyritään saamaan entistä laaja-alaisemmiksi. (Juhani Vähäaho)

Osaaminen

Tehdään yksikössä osaamiskartoitus ja suunnitellaan siltä pohjalta sukupolvenvaihdoksesta aiheutuvat toimenpiteet. (Juhani Vähäaho)

TIESTÖTIETOJEN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Yksikön tehtävät

Yksikön tehtävä on tuottaa liikenteeseen, tieverkkoon ja liikenneolosuhteisiin liittyviä tilatietoja sekä ylläpitää ja kehittää tätä tehtävää tukevia tietojärjestelmiä yhdessä tiepiirien kanssa.

Tiestötiedot –yksikön vastuulla on seuraavat tietojärjestelmät:

- Tierekisteri
- Paikkatietojärjestelmä
- Yleinen liikennelaskenta
- Liikenteen automaattinen mittaus LAM
- Liikennevirtojen ohjelmistot (Määräpaikkatutk. ja EMME)
- Onnettomuusrekisteri
- TARVA
- Päälysteiden kuntotietorekisteri Kurre
- PMSpro ja HIPS
- Siltarekisteri
- Siltojen hallintajärjestelmät Hanke-Siha ja Verkko-Siha
- Sorateiden hallintajärjestelmä
- Ajoratamerkintöjen hallintajärjestelmä
- TILSU
- Tiesääjärjestelmä.

1.1 Tietopalvelut

Tietopalvelujen muotoja ovat esim. julkaisut, raportit, alustukset ja esittelyt, tapauskohtaiset selvitykset sekä mm. kartat, taulukot ja tiedostot.

Seuraavat raportit julkaistaan:

- Yleiset tiet 1.1.2000
- Sillat 1.1.2000
- Tiestön kunto 1.1.2000
- Liikenneonnettomuudet yleisillä teillä 1999
- Hirvieläinonnettomuudet yleisillä teillä 1999.

Tiedote "Pääteiden liikenteen kehitys" julkaistaan n. 2 kk:n välein.

1.2 Järjestelmien ylläpito

Tiestötietojärjestelmien ylläpidolla huolehditaan siitä, että tietopalvelulla on käytettävissään riittävän luotettava ja ajantasainen tietoaaineisto.

Ylläpitotehtävät liittyvät atk-systemeihin, järjestelmien ohjeistoihin, tietojen keruu- ja tilausohjeistoihin sekä tiehallinnon tehtäväketjujen varmistamiseen ja kehittämiseen.

Vuoden 2000 painopistealueita ovat tiestön kuntotietojen ja liikennetietojen laadun varmistaminen, paikkatietojen käytettävyyden edistäminen, tiestömittausten tilausmenettelyn kehittäminen sekä järjestelmien yhteyshenkilöiden verkkojen toiminnan kehittäminen.

1.3 T&K

Tiestötiedot -yksikkö huolehtii laitoksen T&K-ohjelmassa seuraavista teemoista:

Tiestötietojärjestelmät

- Toteutetaan tiestötietojen karttakäyttöliittymä Intranetiin, kehitetään liikenneturvallisuutta kuvaavia onnettomuusrekisterin raportteja ja karttoja sekä tiestön kuntoa kuvaavia Kurren raportteja
- Käynnistetään Liikennevirtojen tietojärjestelmän systeemin suunnittelu
- Kehitetään tiestötietojen inventointia sekä tieverkon digitalisointia mm. LM:n Digiroad -projektin puitteissa.

Tienpidon hallintajärjestelmät

- Jatketaan PMSpron, Hanke-Sihan, sorateiden hallintajärjestelmän ja TARVAN kehittämistä
- Kehitetään siltojen ja teiden vaurioitumismalleja
- Käynnistetään HIPS:in uusiminen.

Liikenteen kysyntäselvitykset

- Kehitetään liikennesuorituksen estimointimenetelmiä ja selvitetään raskaiden ajoneuvojen rengaspaineiden jakautumat.

Tiestön kuntotilan selvitykset

Täsmennetään kestopäällysteiden kestoikämallia ja jatketaan kevytpäällysteiden rakenteellisen kunnan tunnusluvun kehittämistä.

Lisäksi osallistumme liikenneturvallisuuksuusteman hankkeisiin, jotka keskittyvät onnettomuuksien tilastoinnin kehittämiseen sekä taajamaolosuhteiden ja nopeuden turvallisuusvaikutusten selvittämiseen.

1.4 Järjestelmien uusiminen ja parantaminen

T&K-ohjelman lisäksi toteutetaan projektit, jotka liittyvät

- Tie- ja siltarekisterien uusimiseen
- Liikenne- ja tiestön kuntotietojen laadun parantamiseen
- TILSU:n parantamiseen
- Saa- ja kelitietoja välittävän Kuvatuteohjelmiston uusimiseen.

1.5 Yksikön kehittäminen

Jatketaan 1999 aloitettua henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien laatimista ja toteuttamista. Suunnitellaan ja toteutetaan myös yksikön Hyvä työkuunto -ohjelma.

Yksikön tehtävänkuvaa ja organisaatiota kehitetään mm. prosessiajattelun, tiehallinnon erikoistumisprojektin sekä tiehallinnon sektorivastuuprojektin suuntaviivojen pohjalta.

2 Tiestötiedot –yksikkö ja keskushallinnon tavoitteet vuodelle 2000

Tiestötietojen henkilöt ovat asiantuntijoina mukana tukemassa erityisesti seuraavia keskushallinnon tavoitteita:

Tienpidon teettäminen

Huomioidaan hoidon teettämisen tietotarpeet tiestötietojärjestelmien tietosisällössä. Kehitetään tiestötietojen inventointisysteemiä.

Kehitetään sopimusasiakirjamalleja siten, että "rekisteritietojen" keruu sisältyy soveltuvien osin urakkasopimuksiin.

Edistetään mm. neuvottelutilaisuuksien avulla teettäjien ja tiestötietovastavien yhteistyötä.

Tiedon hallinta

Osallistutaan aktiivisesti tiestö- ja liikennetietojärjestelmien näkökulmasta tietohallintahankkeisiin:

- sähköinen asiakirjojen hallinta
- tietovarastojen sisällön kuvaus ja tietohakemiston käyttöönotto
- järjestelmien kehittämisohjelman laadinta.

Selvitetään, onko tarkoituksenmukaista, että Tielaitos alkaisi jakaa tiesää-tietoja tai tiestö- ja liikennetietoja maksutta kaupallisiinkin käyttötarkoituksiin.

Toiminnan ohjausvälineet

Ideoidaan tiestön ja liikenteen tilaa kuvaavia tunnuslukuja ja tuotetaan tarvittaessa aikasarjoja. Osallistutaan tienpidon palvelutasolaskelmien (HCM) kehitystyöhön.

Tienpidon vaikutusten arviointi

Kehitetään TARVAa sekä päällysteiden ja siltojen hallintajärjestelmiä. Edistetään TILSU-järjestelmän käyttöä.

Lisäksi edistetään omalta osaltamme seuraavien keskushallinnon tavoitteiden toteutumista: ulkoisen **viestinnän** kehittäminen, **asiakaslähtöisemmän** toimintatavan kehittyminen, tiehallinnon toimintamenojen supistaminen, tiehallinnon toiminnan **laadun itsearviointi**, **työtyytyväisyyden** ja erityisesti jaksamisen kohentaminen ja **osaamisen** kehittäminen.

3 Yksikön tuki Tielaitoksen tavoitteille

Tiestötiedot tukee erityisesti seuraavia, LM:n Tielaitokselle asettamia tulostavoitteita:

Liikenneturvallisuus

Ylläpidetään liikenneonnettomuusjärjestelmää sekä tuotetaan siitä ja kansainvälisestä IRTAD-tietokannasta liikenneturvallisuutta kuvaavaa tietoa-ineistoa.

Ylläpidetään ja kehitetään TARVA-ohjelmistoa.

Osallistutaan taajamien nopeusrajoitusohjeen laatimiseen, liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatyön kehittämiseen sekä LM-vetoiseen tieliikenneonnettomuustilastoinnin kehittämistyöhön.

Laaditaan selvitys ja suositukset siitä mihin toimenpiteisiin Tielaitoksen olisi hyvä ryhtyä onnettomuusrekisterin heikentyneen edustavuuden vuoksi.

Liikenteen toimivuus

Parannetaan kevyen liikenteen väylien sekä joukkoliikenteen (erityisesti reitit ja pysäkit) tietojen laatua tiestötietojärjestelmissä.

Tieverkon kunto

Tuetaan tiestön ylläpitostrategioiden, toimintalinjojen ja tavoitteiden valmistelua kuntoanalysein sekä HIPS-strategia-analysein.

Tuotetaan siltojen ja sorateiden kunnon tavoiteasettelun perustiedot sekä huolehditaan toteutuman seurannasta yhdessä tiepiirien ja Hos:n kanssa.

Kehitetään edelleen PMSpron ja Hanke-Sihan raportointia tukemaan tavoitteiden suunnittelua ja seurantaa.

4 Resurssit

Tiestötiedot -yksikön palveluksessa on 33 henkilöä, joista kaksi määräaikaista harjoittelijaa. Yksikön budjetti vuodelle 2000 on n. 22 milj. mk, josta n. 6 milj. mk T&K-toimintaan.

HALLINNON TOIMINTASUUNNITELMA

1 Tehtävä, organisointi ja resurssit

Hallintoyksikkö hoitaa

- hallinnon yhtenäisyyttä tiehallinnossa
- keskushallinnon yhtenäisyyttä ja hallintopalveluja
- Tielaitoksen taloudenhoidon ja tietohallinnon yhtenäisyyttä.

Vuoden 2000 aikana hallintoyksikössä toimii 62 henkilöä, jotka jakaantuvat tiimeihin seuraavasti (alkuvuodesta 2 eläkkeelle lähtijää on vähennetty):

- talous- (14) ja
- henkilöstöhallinto (6)
- osaaminen (1) ja
- tiedon hallinta (14+1 uusi)
- konsulttitiimi (3)
- Pasilan palveluyksikkö (20) ja
- yksikön johto (3).

Näistä määräaikaisia on 7 ja osa-aikaeläkkeellä 3.

Kaksi kesäapulaista otetaan Pasilan palveluyksikköön.

2 Hallinnon asiakkaat ja sidosryhmät

- johto
- yksikön esimiehet ja prosessikoordinaattorit
- henkilökunta järjestöjensä kautta sekä henkilökohtaisesti
- VM, LM, Valtiokonttori, verottaja ja muut tiedon tarvitsijat
- ulkopuoliset asiakkaat.

3 Tiehallinnon keskushallinnon tavoitteista on hallinnon vastuulla

- toimintamenojen säästötavoite
- tietovarastojen ja tietojen hyväksikäytön kehittäminen
- osaamisen kehittämistavoite
- työtyytyväisyyden kohentaminen ja seuranta
- toimintojen kehittäminen Hha:n vastuualueella.

4 Henkilöstöhallinnon prosessit

Palkanlaskenta ja siihen kiinteästi liittyvät muut toimenpiteet on keskitetty ja toiminta varmistettu.

Henkilöstötilinpäätöstä, raportointia ja tietojen tilastointia sekä analysointia lisätään ja parannetaan. Laaditaan kehittämisstrategia toimenpiteiden suuntaamiseksi.

Varmistetaan henkilöstön osaaminen koulutuksella ja/tai uusrekrytoinnilla. Uusien henkilöiden perehdyttäminen toteutetaan. Vastavalmistuneiden nuorten perehdytyksessä käytetään erityisesti heitä varten laadittua valmennusohjelmaa. Nuorten osaajien kehittymistä tuetaan käynnistettävän mentoointiprojektin avulla.

Columbus-palkkausjärjestelmää kehitetään yksinkertaistamalla ja sen skaalausta yhtenäistetään edelleen. Suoritusarviointiin liittyvien kehittämiskeskustelujen aktivoimista varten järjestetään esimiehille koulutusta henkilöstöjohtamisessa.

Työkykyä ylläpitäviä toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä tiehallinnon ja keskushallinnon yhteistyötoimikuntien kanssa. Kyselyn avulla mitataan työtyytyväisyyttä tulostavoitteena ja henkilöstötilinpäätöstä varten. Tulosten mukaan suunnataan toimenpiteet.

Käynnistetyllä senioriohjelmalla vaikutetaan ikääntyvien henkilöiden työkykyyn ja motivaatioon sekä heidän osaamisensa siirtoon ja hyödyntämiseen. Osa-aikaeläkeläisille ja työuransa päättävillä suunnatuilla haastatteluilla kerätään palautetta ohjelman suuntaamiseksi oikeisiin osa-alueisiin.

5 Osaamisen kehittäminen

Osaamistarpeet selvitetään tiehallinnossa prosesseittain ja avustetaan prosessien omaa selvitystyötä HOS-koulutuksessa. Avainprosesseille järjestetään osaamista tukevia ja kehittäviä koulutusohjelmia yhdessä prosessien kanssa.

Prosessin omistajien koulutus järjestetään yhteistyönä. Prosessi- ja ammattiryhmäkohtaisia hankkeita on meneillään mm. insinööri-koulutus, johdon koulutus, kieli- ja esiintymiskoulutus, tieturvakoulutus ja Hos-koulutus

Asiantuntijapanostusta annetaan osaamiskartoituksiin, rekrytointiin ja perehdyttämisen valmennusohjelmaan ja selvitetään sektorivastuun merkitystä osaamiseen.

6 Taloushallinnon prosessit

Tiehallinnon taloustoimintojen keskittämistä valmistellaan toteutettavaksi vuoden 2001 alusta. Toimintaprosesseja ja järjestelmiä muutetaan vastaavasti.

Tielaitoksen talouden toimintamalli toimii tiehallinnon laskentatoimen ja tarvittavan laitosyhtenäisyyden osalta. Toiminnan taloudellisuus pystytään selvittämään laitostasolla. Määrärahojen seuranta on hallinnassa laitostasolla. Raportointia tehostetaan. Seurataan myös tiehallinnon menokehyyksen toteutumista ja vaikutetaan taloudelliseen tulokseen antamalla talouden kehitystä kuvaavaa tietoa ja tekemällä sen perusteella aloitteita.

Talouden raportointia ja analyysyjä lisätään ja kehitetään toiminnan palveleviksi. Aikasarjoja tuotetaan keskeisistä talouden ilmiöistä. Perusseuranta

vastaa vähintään suunniteltua seurantarvetta. Yhtenäiset menettelytavat (laitosyhtenäisyys) ja kirjauskäytännöt on täsmennetty ohjeistuksen avulla.

Käyttöomaisuus ja omaisuuskirjanpito saadaan hallintaan. Asian tärkeys ymmärretään ja yhteys yksiköiden välillä toimii.

7 Tiedon hallinta

Parannetaan tiedon hyväksikäyttöä kehittämällä sähköisten dokumenttien hallintaa sekä tietojärjestelmien hyväksikäyttöä kuvaamalla niiden tietosisältö. Kartoitetaan mahdollisuudet parantaa tietovarastojen hyväksikäyttöä.

Kehitetään Internet- ja extranet- palveluja yhdessä prosessien kanssa yksi sähköisen asiointin tunnusmerkit täyttävä kansalaispalvelu internet - verkkoon (esim. vuorovaikutteinen tiesuunnitelmien käsittely) sekä muodostetaan extranet -palvelu, jossa on tiehallinnon ja sen sidosryhmien (erityisesti tienpitäjille tarkoitettu) yhteisiä palveluja.

(Mittari: 3 p, vähintään toteutussuunnitelmat ovat olemassa).

Kehitetään palvelusopimusten valvontaa ja informointia sopimuksen toteutumisesta.

Tiedon hallinta -prosessien tehokkuutta parannetaan kehittämällä yhteistyötä eri toimijoiden välillä tietoteknisten palvelujen kehittämisessä ja hallinnassa. Lisätään tietohallinnon tukea tiehallinnon prosesseille parantamalla reagointinopeutta kehittämistyössä. (Siis tietohallinnolla aktiivinen rooli prosessien kehittämistyön tukena).

8 Konsulttitiimi

Tiimi tarjoaa tiehallinnossa konsultointiapua, jossa se keskittyy kehittämistöihin ja sen hankkeiden tukemiseen ja itsearviointiin konsultointiin. Lisäksi tiimi osallistuu johdon linjausten mukaiseen prosessien kehittämiseen sekä intranet-tuen aikaansaamiseen ja ulkopuolisten vertailujen hyödyntämiseen sekä viestii kehittämisen tuloksista.

Cost-projekti jatkuu.

9 Pasilan palveluyksikkö

Pasilan palveluyksikkö kehittää edelleen palveluitaan Pasilassa toimiville Tielaitoksen yksiköille (KH, U-piiri ja tuotanto). Edellä mainittujen kanssa tehdään palvelusopimukset, joissa ilmoitetaan palvelujen sisältö, laatu kriteereineen ja hinta. Palautteet kirjataan ja toimintaa kehitetään.

Tehostetaan työtilojen käyttöä Pasilan virastotalossa.

Mietitään toimenpiteitä muidenkin yksikön ja yhteisten kustannusten alentamiseksi ja oman toiminnan tehostamiseksi.

Tietohallinnolta siirtyy hoitotehtäviä palveluyksikölle.

10 Hallintoyksikön kehittämisohjelma 2000.

Toimiva asiakassuhde	Asiakkaat ja heidän tarpeensa tunnetaan	Asiakkaiden tarpeiden ja prosessien selvitykset Asiakaslähtöiset ratkaisut Asiakasvierailut (keskushallinto ja tiepiirit) Omien palvelujen esittely Palvelun arviointi
	Asiakkaalla on yhtenäinen tieto kaikista Hha:n palveluista	Palvelukohtaiset kuvaukset ja sopimukset Yhtenäiset esittelymateriaalit ja kanavat (intranet) Ohjeiden avulla asiakkaalla on mahdollisuus omatoimisuuteen
Osaaminen	Hha:ssa on tarvittava osaaminen: tutkittu, suunniteltu ja suunnattu.	Osaamiskartoitus 2000 Hha:n ja iehallinnon vision suunta Kehityskeskusteluista kehityssuunnitelmat
	Halu, tieto ja usko uuden oppimiseen säilyy	Kannustus ja suuntaaminen

VIESTINNÄN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Tiehallinnon viestintä

1.1 Tehtävä

Tiehallinnon viestinnän tehtävänä on koordinoida tiehallinnon sekä sen keskushallinnon sisäistä ja ulkoista viestintää. Viestinnän tehtävänä on tukea johtoa, prosesseja, yksiköitä ja henkilöstöä heidän viestinnässään sekä hoitaa viestinnän keskitetyt tehtävät. Tavoitteena on avoin, toimiva ja ulospäin yhtenäinen viestintä.

Viestintäyksikön tehtäviin kuuluvat myös yhteisökuvan kehittäminen ja valvominen, perinnetoiminta sekä päätoimintoja tukevia toimintoja kuten tilastotoimi ja julkaisupalvelut.

1.2 Resurssit

Viestintäyksikkö koostuu 11 henkilöstä, jotka tekevät tilanteesta riippuen lähes kaikkia yksikön tehtäviä.

1.3 Oletus

Seuraavassa esitetyn toimintasuunnitelman toteutumisen edellytyksenä on pitkälti organisaation kehittyminen suunnitellulla tavalla. Mikäli liikelaitostamispäätöstä ei synny on suunnitelma rakennettava osittain uudelta pohjalta.

2 Tiehallinnon vuorovaikutusviestintä

2.1 Tausta

Vuoden 1999 aikana on tehty joukko hyviä ja tarpeellisia viestintään liittyviä tutkimuksia, jotka selkeästi ovat tuoneet esiin eri asiakkuusryhmien tiehallinnon ulkoiseen viestintään liittyviä odotuksia ja tarpeita. Asiakkaiden näkemykset puutteistamme ovat myös tulleet ilmi.

Asiakkuusprojektin yhteydessä asiakkuuskäsite ja -ryhmittely on selkiytynyt, mikä ryhdistää myös viestinnän suunnittelua. Samanaikaisesti tapahtunut prosessien kehittämistyö on luonut paremman pohjan viestien suunnittelulle ja viestintävastuiden määrittelylle.

Sisäisen viestinnän nykytilasta ei ole tehty laajempia selvityksiä.

2.2 Painopisteet vuonna 2000

1. Keskitymme niiden asioiden parantamiseen, jotka tehtyjä selvityksiä analysoidessamme nousivat esiin.

- Parannamme lehdistölle tarjottavaa tieto- ja kuvapalvelua
- Parannamme viestien ymmärrettävyyttä sekä kielen että argumentoinnin osalta
- Vaikutamme siihen, että tiehallinnon sanomat ja toimintatavat yhdenmu-kaistuvat (ohjeet, koulutus yms.).

2. Selkeytämme viestintähenkilöstön, johdon, yksiköiden ja prosessien viestintävastuut.

- Kuvaamme viestinnän roolin ja vastuut prosesseissa ja yksiköissä
- Luomme yhteistyömallin viestinnän henkilöstön ja prosessien sekä yksiköiden viestintävastuullisten kanssa
- Toimimme sen mukaisesti kohdan 1 tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. Selkeytämme keskushallinnon ja tiepiirien viestinnän roolit ja kehitämme yhteistoimintaa.

4. Määrittelemme yhdessä johdon ja prosessien kanssa tiehallinnon strategiset viestit ja huolehdimme niiden levittämisestä.

5. Selvitämme tiehallinnon sisäisen viestinnän tilan ja teemme parannusehdotukset.

6. Panostamme intranetin kehittämiseen siten, että siitä tulee sisäisen viestinnän tehokas ja tärkein väline.

3 Tiehallinnon markkinointiviestintä

3.1 Tausta

Päätös Tielaitoksen organisaatiouudistuksesta tehtäen suunnittelukauden aikana. Uusi tavoiteyhteisökuva on määriteltävä ja sen toteuttamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä.

Uuden tilanteen mukainen toiminnan ja organisaation esittelyaineisto puuttuu. Prosessien tuotoksina syntyneiden palveluiden ja tuotteiden markkinointiviestinnällisiä välineitä ei juurikaan ole.

Tehtyjen selvitysten mukaan Tielaitoskuva on säilynyt hyvänä sekä autoilijoiden että suuren yleisön keskuudessa. Tuotannon liikelaitostumisen vaikutus Tielaitoksen yhteisökuvaan on hallittava.

3.2 Painopisteet vuonna 2000

1. Määritellään yhteisökuvan edellyttämät toimintalinjaukset. Tuotetaan yhteistyössä johdon kanssa tulevaa toimintaa tukeva tavoiteyhteisökuva.
2. Toteutetaan määrittelyjen mukaisia markkinointiviestillisiä toimia yhdessä vastuuprosessien ja -yksiköiden kanssa: kampanjat, näyttelyt, 3-tie, esitteet, painotuotteet, liikenneympäristö, prosessien tuotteet ja palvelut yms.
3. Tiivistetään yhteistoimintaa prosessien, keskushallinnon ja alueellisten yksiköiden kanssa, mukaan lukien siirtymävaiheessa myös tuotanto.

4 Tiehallinnon perinnetoiminta

4.1 Tausta

Vuodesta 1998 on Tielaitoksen perinnetoimintaa kehitetty linjassa tiehallinnon kehittämisen kanssa. Museaalisten esinekokoelmien selvityksen osalta

on edetty siihen vaiheeseen, että konkreettisen siirtämisen suunnittelu Mobilia auto- ja tiemuseolle alkaa.

Tieliikenteen ja tieverkon nykytila sekä niissä tapahtuvat muutokset on oleellista tallentaa eri keinoin niin tiehallinnon nykykäyttöä kuin tulevaa tarvetta varten.

Erikoisarkistojen selvitysprojektin edetessä on selvinnyt että valokuva- ja muiden tallenteiden säilyttäminen ja arkistointi on tiehallinnossa sekavaa ja vaatii yhtenäisen ohjeistuksen.

Museoteiden ja museosiltojen esittäminen vuonna 1999 on herättänyt paljon mielenkiintoa niin julkisessa sanassa kuin suuressa yleisössä.

4.2 Painopisteet vuonna 2000

1. Keskitymme yhdessä Mobilia auto- ja tiemuseon kanssa TIEMUKOHO-projektiin.

- Karsimme Tielaitoksen museoesinekokoelmaa
- Lisäämme säilytettävän kokoelman tietoarvoa
- Edistämme kokoelmahallinnon siirtoa tukevia toimenpiteitä
- Haemme vaihtoehtoisia ratkaisuja, jos Mobilian säilytystilojen kehittämissanke ei etene tai osoittautuu liian kalliiksi.

2. Ohjeistamme tieliikenteen ja tieverkon nykytilan tallentamisen Tielaitoksessa.

- Käynnistämme valokuvadokumentointiprojektin
- Seuraamme dokumentointitoiminnan kehittymistä koko tiehallinnossa.

3. Käynnistämme Tielaitoksen valokuvien arkistointiprojektin.

4. Esittelemme museoteitä ja museosiltoja osana tiehallinnon tienkäyttäjille tarjoamia palveluita

5 Keskushallinnon tavoitteet

Viestintä vastaa yhdestä keskushallinnon tavoitteesta. Erillisellä kortilla esitetty tavoite sisältyy edellä esitettyyn toimintasuunnitelmaan.

Viestintä osallistuu muiden keskushallinnon tavoitteiden toteuttamiseen tavoitekorttien edellyttämällä tavalla.

KANSAINVÄLISEN TOIMINNAN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Tausta ja resurssit

Hkt -yksikön tehtävänä on koordinoita ja kehittää kaikkea kansainvälistä toimintaa tiehallinnossa siten, että suomalaisessa tienpidossa voidaan täysimittaisesti hyödyntää kansainvälisen tienpidon tietotaito ja yhteistyö, ja että suomalaisen tienpidon osaaminen on kansainvälisesti esillä ja näin edistää alan vientiä.

Kansainvälisen toiminnan tehtäväalue jakaantuu seuraaviin osiin:

- lähialueyhteistyö
- tielaitosten välinen yhteistyö
- kansainvälinen järjestötoiminta
- teknologiansiirto.

Yksikkö koordinoi toimintaa osa-alueilla ja varaa toimintaan tarpeellisen rahoituksen ja muut resurssit.

Toiminta jatkuu vuonna 2000 samoin painotuksin kuin vuonna 1999. Toiminta toteuttaa Tielaitoksen johtokunnan 1.9.1997 hyväksymää tiehallinnon kansainvälisen toiminnan strategiaa.

Yksikön resursseja vuonna 2000 ovat kuusi kokopäivätoimista henkilöä ja liitteenä oleva budjetti.

Yksikön ulkoisia asiakkaita ja yhteistyökumppaneita ovat liikenneministeriö, ulkoministeriö, ulkomaiset tielaitokset sekä tie- ja liikennealan järjestöt ja rahoituslaitosten alan substanssiasiantuntijat. Sisäisinä asiakkaina ja yhteistyökumppaneina ovat tiehallinnon johto, yksiköt, avainprosessit sekä kv-toiminnassa mukana olevat asiantuntijat.

2 Tehtävät

- Varmistetaan, että kansainvälisen toiminnan strategia toteutuu tiehallinnon "kansainvälisen vuorovaikutuksen" -tukiprosessissa, ja että tukiprosessi toimii tiehallinnossa. Tehtävä toteutetaan prosessipohjaisen kehittämisen linjausten mukaisesti yhteistyössä KaS -tiepiirin kanssa. Vastuuhenkilö Nordenswan.
- Osallistutaan tiehallinnon viestintästrategian laatimiseen kansainvälisen markkinoinnin osalta. Vastuuhenkilö Nordenswan.
- Hallinnoidaan perustienpidon lähialuerahaa sovitun jaon mukaisesti Venäjän lähialueilla ja Baltiassa niin, että sillä toteutettavat projektit edistävät alueen tieviranomaisten osaamista, organisaatioiden ja tienpidon yleistä kehittämistä sekä alalla toimivien yritysten yhteistyötä suomalaisten osapuolien kanssa. Ao. kohdemaiden vastavuoroiset resurssit projekteissa ovat entistä tiukemmin yhteistyöprojektien käynnistymisen eh-

tona. Yhteistyöosapuolina ovat tuotanto ja lähialueyhteistyöstä vastaavat tiepiirit. Vastuuhenkilö Tornainen.

- Koordinoidaan sopimusten mukainen tielaitosyhteistyö Skandinavian maiden, Baltian maiden, Venäjän, Puolan, Unkarin, Kiinan ja Minnesotan tielaitosten kanssa sekä toiminta WERD-yhteistyötä palvelevissa työryhmissä. Baltian maihin, Puolaan ja Unkariin suuntautuva yhteistyö painottuu tulevaa EU-jäsenyyttä palveleviin hankkeisiin, muu laitosityhteistyö on ns. asiantuntijavaihtoa. Vastuuhenkilöt Nordenswan, Tornainen.
- Koordinoidaan yhteistyö EU:n yhteistyöjärjestöissä ja ohjelmissa, Pohjoismaisessa PTL:ssä, OECD:ssä ja PIARC:ssa sekä TRB:ssä. Kullakin järjestöllä on oma vastuuhenkilönsä tiehallinnossa, joiden kanssa sovietaan osallistumisen tavoitteet, toimintakauden tehtävät ja niihin sopivat henkilöresurssit. Vastuuhenkilö Nordenswan.
- Toteutetaan yhteistyössä US FHWA:n kanssa laadittu teknologiaprojekti koostuva ohjelma Baltian maihin ja Venäjälle ja haetaan synergiaetua teknologiansiirtotoiminnan ja lähialueyhteistyön välillä. Osallistutaan alan verkostoitumisen kehittämiseen. Toimitetaan tiealan asiantuntija-apua WIN –verkostoon Tielaitoksen ja kotimaisen yhteistyöfoorumin kanssa. Toimitetaan neljännesvuosittain ja maailmanlaajuisesti jaettava "Finncontact" –julkaisu. Vastuuhenkilöt Ikonen, Tevajarvi, Nordenswan.
- Lisäksi ylläpidetään tiehallinnon kansainvälisiä suhteita, järjestetään kansainväliset vierailut Tielaitokseen sekä osallistutaan henkilöstön kansainvälisyyskoulutuksen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

3 Keskushallinnon tavoitteiden tukeminen

Tiehallinnon toimintamenot

Yksikön toimintamenot on budjetoitu niin, että budjetti osaltaan täyttää keskushallinnolle asetetut tavoitteet vuodelle 2000.

Ulkoinen viestintä ja asiakkuus

Järjestetään 3 viikon markkinatutkimuksen ja asiakasanalyysin asiantuntija-ohjelma touko–kesäkuussa 2000 yhteistyössä LM:n kanssa. Asiantuntijavieraina Ms. Chris McMahon Minnesotan tielaitoksesta. Yhteistyö osapuolina Hlp, Hos, Uudenmaan, Pohjois-Karjalan ja Hämeen tiepiirit.

Työtyytyväisyys

Yksikön tiimimäistä työskentelytapaa kehitetään riittävien ja tasapuolisten voimavarojen suuntaamiseksi sekä hyvän työilmapiirin saavuttamiseksi ja ylläpitämiseksi. Tilannetarkistus yksikön EA-keskusteluihin laaditun "lomakkeen" mukaisella haastattelulla kaksi kertaa vuodessa.

Osaaminen

Osallistutaan henkilöstön kehittämiseen tuottamalla kansainvälisyyskoulutusta kansainvälisiin tehtäviin valmistautuville.

SISÄISEN TARKASTUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

1 Lähtökohdat

Sisäinen tarkastus on Tielaitoksen yhteinen toiminto, joka raportoi pääjohtajalle. Syksyllä yksikössä otettiin käyttöön sisäinen toiminnallinen jako tiehallinnon ja tuotannon tarkastustiimeihin sekä sovittiin henkilökohtaiset tehtäväalueet.

2 Tehtävät ja resurssit

Yst:n tehtävänä on avustaa johtoa sisäisen valvonnan järjestämisessä ja muuta organisaatiota niiden tehtävien tehokkaassa hoitamisessa. Tätä toteutetaan arvioimalla ja tarkastamalla sekä tiehallinnon että tuotannon toimintaa ja tekemällä parannusehdotuksia.

Tarkastustoimintaa ovat perustarkastukset ja erikseen sovitut tarkastusprojektit sekä seurantatehtävät. Perustarkastuksilla varmennetaan maksuliikkeen, omaisuuden hallinnan ja sekä ulkoisen että sisäisen laskennan luotettavuutta. Erityisesti arvioidaan myös sisäisten kontrollien käytännön toimivuutta. Tarkastusprojektit kohdistuvat erikseen valittuihin prosesseihin tai järjestelmiin ja niiden sisältö sovitaan tapauskohtaisesti.

Yksikössä on 12 henkilöä, joista tarkastustehtävissä on kymmenen. Tuotannon tarkastustiimiin kuuluu 4 hlöä, samoin tiehallinnon tarkastustiimiin. Kahden tehtäväkenttä ulottuu kummallekin puolelle. Käytännössä hieman yli puolet työpanoksesta kohdistuu tuotantoon.

Tarkastustoiminta sovitaan puolivuositaisissa tarkastussuunnitelmissa. Suunnitelmiin sisältyvät projektit valitaan kummankin puolen johdon kanssa ja suunnitelman hyväksyy pääjohtaja. Kevään tarkastussuunnitelma on hyväksytty osana tulossopimusta.

3 Kehittämistavoitteet

Yst:n vastuulla ei ole yhtään keskushallinnon tavoitetta, mutta yksikkö osallistuu osaltaan yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen. Keskeisenä kehittämistoiminnan päämääränä on varmistaa, että:

- tarkastustoiminta palvelee paremmin asiakkaiden odotuksia ja
- henkilökohtainen osaaminen sovitulla tehtäväalueella paranee.

3.1 Asiakassuhteet

- luodaan toimivat suhteet keskeisiin asiakkaisiin
- asiakkaiden keskeisten prosessien tuntemus on hyvä (toimintatavat, työkulut, ohjeistus/työtapakuvaukset, tavoitteet ja kehityssuunnat sekä organisointi ja avainhenkilöt).

3.2 Atk-osaaminen ja hyödyntäminen

- tunnetaan keskeisten taloushallinnon tietojärjestelmien sisältö ja osataan hyödyntää niiden raportteja tarkastustoiminnassa

- hyödynnetään ACL-ohjelmistoa tarkastustoiminnassa.

3.3 Tarkastustoiminta

- tuottavan työajan osuus läsnäoloajasta kasvaa
- projektien aikataulujen pitävyys paranee
- perustarkastuksen suoritus ja raportointi toimivat hyvin
- kehitetään riskienhallintaa.

3.4 Työtavat

- tehdään yksikön SLP-itsearviointi ja käynnistetään tarvittavat kehittämistoimet
- työtyytyväisyys kolmella heikoimmalla osa-alueella kasvaa.

VARAUTUMISEN TOIMINTASUUNNITELMA

1. Viimeistellään ja otetaan käyttöön Tielaitoksen turvallisuussuunnitteluohje. Ohjeen käyttöönotolla ohjeistetaan turvallisuuden painopiste-alueet ja varmistellaan turvallisuuskoulutuksen asiasisältö. Turvallisuuskoulutus aloitetaan.

2. Vaikutetaan tiepiirien ja tulosityksiköiden välisten yhteistoimintasopimuksien kehittämiseen ja varmistetaan kehittämisen laitostasoinen tuki. Kehittämistä ohjataan prosessiajattelun sekä varautumisen tuotteiden ja palvelujen kokonaisuuksien tuotteistamisen suuntaan, jolla parannetaan ja yksinkertaistetaan tilausmenettelyä.

3. Jatketaan edelleen valmiusvarastoinnin järjestämisen selvittämistä ja toteuttamista. Varasiltaikaluston hallinnointi ohjeistetaan ja laaditaan kaluston varastopaikkasuunnitelma sekä kaluston jako (laatu ja määrä) tuotantoalueittain. Selvitetään eri vaihtoehtojen käyttömahdollisuudet ja kulut polttoainneiden valmiusvarastoinnin järjestämisessä. Tie-koneiden terien valmiusvarastointijärjestelyistä on sovittu vuoden 1999 aikana tuotannon kanssa. Varasiltaikaluston hallinnointi ja keskittäminen sekä polttoaineiden valmiusvarastoinnin järjestely liittyvät läheisesti kiinteistöjen käytön järjestelyyn.

4. Hoidetaan alueiden tukitehtävät ja yhteistoiminta muiden viranomaisten ja sidosryhmien välillä.

5. Varasiltaikaluston määrä vastaa perusvalmiustilannetta. Rahoituksen suuntaaminen muihin varautumisen hankkeisiin (varalaskupaikat, johtokeskukset, suojatilat) tutkitaan ja vaikutetaan rahoituskohteiden toteutukseen. Varasiltaikaluston peruskorjausten rahoitus hoidetaan tiepiirien esitysten mukaisesti.

Tavoitteilla varmistetaan, että varautumis- ja turvallisuustoiminnan muutokset tapahtuvat hallitusti. Tavoitteella vaikutetaan varautumis- ja turvallisuustoiminnan kehittämiseen tarvittavan rahoituksen varmistamiseen.

TIELAITOKSEN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOHJELMA

Tielaitoksen johtokunta hyväksyi Tielaitoksen tutkimus- ja kehittämisstrategian vuosille 2000-2003 kokouksessaan 14.4.1999. Strategian mukaan tiehallinnon tutkimus- ja kehittämistoiminnan painopistealueita ovat:

- Vaikutusten hallinta
- Tieliikennejärjestelmän kehittäminen
- Liikenne- ja tiestötietojen hallinta
- Teettämisen kehittäminen.

T&K-toimintaa priorisoidaan näille painopistealueille. Tämän lisäksi tiehallinto varmistaa, että painopistealueille kuulumattomille tienpidon osa-alueille suunnataan riittävästä T&K -toimintaa. Näin taataan tienpidon laajan osaaamisen ylläpito ja kehittäminen myös pitkällä aikavälillä.

Tielaitoksen toiminnan eriydyttyä sisäisesti tiehallintoon ja tuotantoon myös tutkimus- ja kehittämistoiminta on eriytynyt. Edellä esitetyt strategiset painotukset koskevat lähinnä tiehallinnon keskitettyä tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Tuotannon tutkimus- ja kehittämistoiminnan lähtökohtina ovat tienpidon tuotannolliset tarpeet, niiden kehittyminen, tuotannon kustannus- ja laatutehokkuus sekä tienpidon menetelmien kehittäminen. Vaikka tiehallinto ja tuotanto valmistelevat tutkimus- ja kehittämisohjelmansa omista lähtökohdistaan, niin käytännön tasolla monien projektien läpivienti vaatii yhteistyötä ja yhteensovittamista tienpidon kokonaisvaltaiseksi kehittämiseksi.

Tielaitoksen tutkimus- ja kehittämistoiminnan konsulttikustannukset on siilotettu tienpidon rahoitukseen. Tiehallinnon tavoitteena on käyttää tutkimus- ja kehittämistoimintaan 1,5 % Tielaitoksen budjetista. Tuotanto käyttää puolestaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan 1 %:n liikevaihdostaan.

Strategian painotuksia ei lyhyellä aikavälillä voida täysimittaisesti ottaa huomioon, ellei myös rahoitustaso ole strategian mukainen. Nyt käsiteltävän ohjelman tiehallinnon budjetti on n. 40 miljoonaa markkaa, johon sisältyy EU:lta saatavaksi arvioituja korvauksia aikaisemmin toteutetuista hankkeista n. 3 miljoonaa. T&K -budjetti on vain 1 % tiehallinnon budjetista (4121 milj. mk). Tuotannon T&K -budjetiksi on suunniteltu 21 miljoonaa markkaa, joka on noin 0,7 % tuotannon arvioidusta liikevaihdosta.

Tielaitoksen laajaan vastuuseen maamme suurimpana julkisen infrastruktuurin yllä-pitäjänä kuuluu tie-, silta- ja liikenneteknisen osaamisen ylläpito ja kehittäminen. Tienpidon ja liikenteen moninaisuus edellyttävät tietotaidon kehittämistä koko sektorilla. Tästä syystä on tärkeätä ylläpitää jatkuvaa ja monipuolista kehittämistä strategiset painotukset huomioon ottaen.

Tiehallinnon tutkimus- ja kehittämisohjelmassa strategisia projekteja on vain kaksi: tierakenteiden tutkimusohjelma (S 4) ja pääteiden parantamisratkaisut (S 12). Uusia strategisia projekteja, jotka sitoisivat merkittävästi tulevien vuosien rahan käyttöä, ei tässä vaiheessa ole voitu ottaa ohjelmaan, koska aikaisemmat sitoumukset jättävät ohjelmaan edelleen vain hyvin vähän liikkumatilaa. Tutkimusteemat ovat yksiköiden vastuulla. Teemojen alla tehtävien projektien ensisijainen tarkoitus on palvella tiehallinnon toiminnan ja tuotteiden kehittämistä.

Tiehallinnon tuotannolta tilaaman työn osuus kustannuksista on arviolta 15 miljoonaa markkaa. Tiehallinnon oma kehittämistoiminta on hyvin vähäistä, eikä sitä ole eroteltu muista hallinnollisista kustannuksista. Tiehallinnon työ koostuu pääasiassa tutkimusten tilauksista, töiden valvonnasta ja tulosten käytäntöön viemisestä. Alla olevassa taulukossa on esitetty strategisten projektien ja yksiköiden vastuulla olevien teemojen kokonaiskustannukset.

TIEHALLINNON T&K- ohjelma 2000	Mmk
Strategiset projektit	11,40
Tie- ja liikenneolojen suunnittelu	2,00
Liikenteen palvelut	6,00
Tienpidon teettäminen	0,90
Tie- ja liikennetekniikka	10,00
Siltatekniikka	3,50
Tiestötiedot	6,18
Hallinto	0,35
YHTEENSÄ	40,33

Tiepiirit tekevät omaan toimintaansa liittyen myös pienimuotoista tutkimus- ja kehittämistyötä, johon sisältyy konsulttikustannuksia noin 2 miljoonaa markkaa. Arviolta vajaa puolet tästä teetetään tuotannolla.

Tuotannon T&K -tiimi ohjelmoi tuotannon tutkimus- ja kehittämistoiminnan. Tuotanto käyttää myös omiin tutkimuksiinsa ulkopuolisia alikonsultteja, mutta näitä kustannuksia ei ole erikseen arvioitu. Summiin ei sisälly muun työn ohessa tehty työtapojen ja tuotteiden jatkuva parantaminen, eikä urakoihin mahdollisesti sisällytettävät, tiepiirien kanssa sovittavat koerakenteet. Tuotannon T&K-toiminta suuntautuu tienpidon tuotantotekniikan, tuotteiden ja toimintakulttuurin kannalta keskeisten asioiden ja osaamisen kehittämiseen.

Koko Tielaitoksen (tiehallinto + tuotanto) T&K-budjetti on yhteensä noin 63 miljoonaa markkaa, mikä on 1,5 % Tielaitoksen budjetista.

Käynnissä olevat strategiset projektit ovat:

- S 4, Tierakenteiden tutkimusohjelma (jatkuu 2001 asti)
- S 12, Pääteiden parantamisratkaisut (jatkuu 2001 asti).

Strategisten projektien ja teemojen kustannusten jakautuminen painopistealueille käyvät ilmi seuraavan sivun taulukosta.

T&K -ohjelma 2000	Painopistealue					Kustannukset yhteensä
	Vaikutusten hallinta	Tieliikennejärjestelmän kehittäminen	Liikenne- ja tiestötietojen hallinta	Teettämisen kehittäminen	Muu tekninen kehittäminen	
STRATEGISET PROJEKTIT	1 000 mk					1 000 mk
Tierakenteiden tutkimusohjelma (S4)	1 000		1 200	900	5 300	8 400
Päätteiden parantamisratkaisut (S12)	1 100	1 900		0	0	3 000
	2 100	1 900	1 200	900	5 300	11 400
TIE- JA LIIKENNEOLOJEN SUUNNITTELU						
Liikenneturvallisuus	850	450			100	1 400
Liikennejärjestelmän toimivuus		600				600
	850	1 050	0	0	100	2 000
LIIKENTEEN PALVELUT						
Liikenteen hallinta	973	1 491	1 986			4 450
Asiakaspalvelu	500	250				750
Liikenteen ohjaus	400	70	0	100	230	800
	1 873	1 811	1 986	100	230	6 000
TIENPIDON TEETTÄMINEN						
Teettämisen kehittäminen				900		900
TIE- JA LIIKENNETEKNIikka						
Liikennetekniikka	500	550		350		1 400
Vaikutusselvitykset	900					900
Ympäristöohjaus, tilaselv. ja ratkaisut	530	800		170		1 500
Kunnossapito ja sen vaikutukset	990	380		380	50	1 800
Rakenteet ja laitteet				1 700	300	2 000
Päällysteet				1 250	250	1 500
Pohjarakenteet				300	600	900
	2 920	1 730	0	4 150	1 200	10 000
SILTATEKNIikka						
Siltojen ylläpito	350				1200	1 550
Siltojen teettämisen kehittäminen				1850		1 850
Siltojen ympäristövaikutukset	100					100
	450	0	0	1850	1200	3 500
TIESTÖTIEDOT						
Tiestötietojärjestelmät			3 000			3 000
Tienpidon hallintajärjestelmät	1280		1 230			2 510
Liikenteen kysyntäselvitykset			250			250
Tiestön kuntotilan selvitykset	210		210			420
	1 490	0	4 690	0	0	6 180
HALLINTO						
COST 346-projekti	50					50
Sähköinen asiointi ja tietovarastojen käyttö			300			300
	50	0	300	0	0	350
KESKUSHALLINTO YHTEENSÄ	9 733	6 521	8 176	7 900	8 030	40 330
%-osuus	24	16	20	20	20	
Strategian mukaiset %-osuudet	25	25	15	20	15	
Tiepiirien T&K						2 000
Tuotannon T&K						21 000
TIELAITOKSEN T&K					Yhteensä	63 330

Keskushallinnon tavoitteet ja niiden painotukset vuodelle 2000

Ulkoinen viestintä	5 %
Asiakkuus	15 %
Tiepidon teettäminen	15 %
Tiedon hallinta	10 %
Toiminnan ohjausvälineet	10 %
Tienpidon vaikutusten arviointi	15 %
Tiehallinnon toimintamenot	15 %
Itsearviointi	5 %
Työtyytyväisyys	5 %
Osaaminen	5 %

Ulkoisen viestintä

Tausta	<p>Selvitykset ovat osoittaneet, että Tielaitos ulkoisessa viestinnässään käyttää kohderyhmän kannalta vaikeasti ymmärrettävää kieltä ja puutteellisesti valittuja argumentteja. Puutteet koskevat sekä tienpitoa käsittelevää toimialaviestintää että organisaatioviestintää.</p> <p>Laitoksen viestinnälliset toimintatavat eivät ole riittävän yhdenmukaiset. Viestinnän strategisista linjoista ei laitostasoisesti keskustella riittävästi eikä koko organisaatiota sitovasti.</p> <p>Suuri osa viestinnällisistä perussanomista ja tarpeista syntyy prosesseissa. Prosessien vastuuhenkilöiden ja viestintähenkilöstön yhteistyö korostuu. Prosessien kehittämisen myötä selkiytyvät myös viestinnän tehtävien vastuut.</p> <p>Tiehallinnon viestintästrategia on merkittävä osa asiakkuusstrategiaa ja on siten suunniteltava osana sitä.</p> <p>Viestinnän merkitys korostuu omissa arvoissamme, mutta myös yhteiskunnassa yleisesti.</p>
Keskushallinnon tavoite 2000	<p>Parannetaan Tielaitoksen ja sen tiehallinnon ulkoista viestintää selkeyttämällä viestintähenkilöstön, johdon, yksiköiden ja prosessien viestinnällisiä tehtäviä ja vastuita sekä ottamalla käyttöön asiakkuusstrategian tavoitteita parhaiten toteuttavat työmenetelmät.</p> <p>Tiehallinnon strategisten viestien määrittelyprosessi on selkeä. Huolehditaan keskeisten viestien perillemenosta organisaatiossamme.</p>
Paino	5/100
Mittari	<p>5 pistettä Viestintävastuut tiehallinnossa on selvästi määritelty ja toiminta on sen mukaista. Asiakkaat kokevat viestinnän selvästi parempana. Tielaitoksen tehtävät ja kuva on viestitetty selvästi asiakkaalle. Ulkoinen viestintä on linjausasioissa yhtenäinen.</p> <p>4 pistettä Viestintävastuut tiehallinnossa on selvästi määritelty ja toiminta sen mukaisesti. Asiakkaat näkevät parannusta ulkoisen viestinnän palvelutasossa. Ulkoinen viestintä ei vielä ole täysin yhtenäistä.</p> <p>3 pistettä Viestintävastuut tiehallinnossa on selvästi määritelty ja vastuunjaon mukainen toiminta on käynnistynyt. Tiehallinnon viestinnällinen tavoitekuva on määritelty erillistä virastoa varten. Ulkoinen viestintä on entistä yhtenäisempi mm. perusviestien avulla.</p> <p>2 pistettä Viestintävastuut tiehallinnossa on pääsääntöisesti määritelty. Toimintatavoissa ei vielä juuri näy muutoksia.</p> <p>1 pistettä Viestintävastuut tiehallinnossa ovat edelleen epäselvät. Toiminnassa ei näy muutosta. Ulkoinen viestintä on epäyhtenäistä.</p>
Raportointi	Kuukausiraportoinnin yhteydessä.
Vastuuhenkilöt	P-H Appel/Hvi, Oili Kataja/Hlp, Eeva Linkama/Hos, Ilkka Komsa/Hek

Tausta Tiehallinnon arvojen ja vision mukainen asiakaslähtöisen toimintatavan järjestelmällinen kehittämistyö aloitettiin asiakkuusprojektissa. Projektissa valmisteltiin tiehallinnon asiakasstrategia, joka hyväksyttiin joulukuussa -99 asiakaslähtöisen toiminnan kehittämistyön lähtökohdaksi. Strategian käyttöön otto tiehallinnossa aloitetaan vuonna 2000.

Asiakasstrategia koostuu päämääristä, asiakkuusryhmäkohtaisista toimintatapalupauksista, keinoista ja vuosittaisista askelluksista. Eräs strategian keinoista on asiakkuustiedon hankintaan liittyvä kehikko. Kehikko kuvaa koko tiehallinnon yhtenäistä tapaa kerätä eri asiakkuusryhmien asiakastytyvyyteen, odotuksiin ja tarpeisiin liittyvää tietoa. Pääasiallisina menetelminä käytetään erilaisia tutkimuksia, spontaania asiakaspalautetta ja asiakaskontakteissa saatua tietoa. Käytössä on jo osa menetelmistä, mutta ne vaativat kokonaisuuden kannalta muokkausta. Lisäksi kehikon sisällön joitakin osia joudutaan suunnittelemaan kokonaan alusta.

TTS Asiakaslähtöinen toiminta korostuu suunnitelmakaudella. Toiminnan lähtökohdina ovat eri asiakkuusryhmien tunnistaminen sekä palvelujen ja tuotteiden suunnittelu ja toteuttaminen asiakkuusryhmien tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Ulkoiseen viestintään ja asiakaspalautteen huomioimiseen panostetaan. Asiakastytyvyyttä mitataan systemaattisesti.

Keskushallinnon tavoite 2000

Tielaitoksen toiminta kehittyy nykyistä asiakaslähtöisemmäksi asiakasstrategian mukaisesti.

Paino 15/100

Mittari

5 pistettä	Asiakkuustiedon kehikon kaikki menetelmät ovat valmiina. Asiakkuustiedon hallinnan kokonaisjärjestelmän suunnittelu on käynnistetty. Asiakaspalautteita on tallennettu enemmän kuin edellisenä vuonna ja niistä on raportoitu säännöllisesti johdolle. Raporttien pohjalta on tehty johto-päätöksiä toiminnan kehittämiseksi. Asiakkaalle on vastattu 5 vrk:n kuluessa.
4 pistettä	Asiakkuustiedon kehikko on hyväksytty ja suurin osa menetelmistä on valmiina. Asiakaspalautetta on tallennettu enemmän kuin edellisenä vuonna ja asiakkaille on vastattu 7 vrk:n kuluessa. Raportointi ja analysointi toimii systemaattisesti.
3 pistettä	Asiakasstrategia on jalkautettu tiehallinnossa. Asiakaspalautetta on tallennettu tiehallinnon yhteiseen järjestelmään enemmän kuin edellisenä vuonna ja asiakkaille on vastattu 7 vrk:n kuluessa. Palautteen raportointi on suunniteltu.
2 pistettä	Asiakasstrategiasta on tiedotettu henkilöstölle. Asiakaspalautteita on tunnistettu ja tallennettu enemmän kuin edellisenä vuonna.
1 pistettä	Asiakasstrategia on julkaistu. Asiakaspalautetta on tunnistettu ja tallennettu yhtä paljon kuin edellisenä vuonna.
0 pistettä	Asiakaspalautetta on tunnistettu ja tallennettu vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Raportointi Hlp raportoi tavoitteen toteutumista kuukausittain.

Vastuuhenkilö Oili Kataja / Hlp

Tavoitetiimi P-H. Appel/Hvi, Jukka Hopeavuori/Hlp, Ulla Priha/Hos

Tienpidon teettäminen

Tausta Liikenneministeriö on alustavasti (8.12.1999) asettanut tienpidon kilpailulle avaamista koskevan tavoitteen: "Tiehallinto avaa hallitusti kilpailua suunnittelun, ylläpidon ja rakentamisen osalta samassa laajuudessa kuin vuonna 1999. Tuotanto osallistuu kilpailuun huomioiden kilpailusta saadut kokemukset sekä Tielaitoksen kehittämisestä tehdyt päätökset. Tiehallinto yhtenäistää teettämisen menettelyjä ja luo edellytyksiä kokonaispalvelujen käyttöönnotolle."

TTS 2001-2004 Strategisena linjauksena yhtenäisiin teettämismenettelyihin, uusiin kokonaisurakkamuotoihin sekä tienpidon kustannustason selvään alentamiseen tähtäävän teettämistrategian ja -prosessien valmistelu ja toteuttaminen sekä teettämisen toteuttaminen tehokkaasti enintään nykyisen määräisin resurssein.

Keskushallinnon tavoite 2000

Kehitetään ja yhtenäistetään teettämisen menettelytapoja siten, että maarakennusalalle luodaan edellytyksiä kokonaistuotteiden ja -palveluiden tuottamiseen, paremmalle laadunhallinnalle ja kustannusten alentumiselle. Kilpailutetaan tienpitoa liikenneministeriön ohjauksen mukaisesti samassa laajuudessa kuin vuonna 1999.

Tavoitteen lopullinen määrittely on ajankohtaista vasta, kun organisaatiota ja kilpailun avaamista koskevat sitovat linjaukset on tehty. Tulossopimukseen kirjataan, että **tavoite tarkennetaan ja vahvistetaan helmikuuhun 2000 mennessä** samanaikaisesti tiepiirien vastaavan tavoitteen kanssa.

Paino 15/100

Mittari Toteutetaan seuraavat 12 osa-aluetta:

1. Kilpailutetaan tienpitoa liikenneministeriön ohjauksen mukaisesti
2. Kehitetään toimittajien valintaperusteita varsinkin laatutekijöiden osalta. Valintaperusteet on tarkennettu ja hyväksytty käyttöönnettäväksi kaikissa teettämisen prosesseissa
3. Varmistetaan yhdenmukaiset teettämismenettelyt ja niiden soveltaminen kaikissa tiepiireissä tuoteryhmittäin. Asiasta on laadittu yhteistoiminnassa pelisäännöt.
4. Ylläpidon tuotekokonaisuuksista on kehitetty malliratkaisuja yhdessä tuotannon kanssa kokeiluja ja käyttöönottoa varten.
5. Valmiit sopimusasiakirjamallit ovat intranetissa.
6. Käynnissä olevista kilpailuttamiskokeiluista on raportoitu laitostasolla tilanteesta 31.12.1999 (helmikuun puoliväliin mennessä) ja 30.6.2000 (elokuun loppuun mennessä).
7. Auditointien hallittu jalkauttaminen
8. Valtakunnallisen teettämisen taloudellisuusmittarin kehittäminen
9. Hoidon vuosiraporttien kokoaminen (väliraportti toukokuussa ja loppuraportti analyseineen marraskuussa)
10. Prosessimaisen toiminnan edistämiseen liittyvä tuki (mm. mittarien kehittämien ja arvojen määrittely)
11. Teettämisprosessien käyttöönotosta Hte-yksikössä sovittu helmikuussa
12. Hoidon hintatason laskuun johtava teettäminen

Tienpidon teettäminen

- 5 pistettä: kaikki osa-alueet toteutuneet
- 4 pistettä: Kuuden ensimmäisen lisäksi vähintään 3 muuta osa-aluetta toteutunut
- 3 pistettä: Vähintään kaikki 6 ensimmäistä osa-aluetta on toteutunut tavoitteen mukaisesti ja laadullisesti hyvätasoisesti
- 2 pistettä: Vähintään 4 tummennettua ja kaikki muut 6 osa-aluetta ovat toteutuneet
- 1 pistettä: Yhteensä 6 osa-aluetta toteutunut
- 0 pistettä: alle 4 osa-aluetta toteutunut

Raportointi Toteutuneet toimenpiteet raportoidaan.

Vastuhenkilö Tapani Määttä, Hte

Tausta

Tieto on tuotantotekijä. Tämän tuotantotekijän käyttöä voidaan lisätä merkittävästi kehittämällä sen käytettävyyttä. Tiedon jatkojalostamisella sekä laajentamalla tietojen tarjontaa - myös laatua parantamalla - on saavutettavissa tuottavuuden kehittymistä, toiminnan sujuvuuden parantumista sekä kustannusvuotojen vähenemistä.

Tiehallinnon kehittämissuunnitelmista ja tavoitteista voidaan välillisesti johtaa odotukset tiedon hallinnan kehittämiseen (tienpidon hankinnat, asiakaspalvelut jne). Valtioneuvoston päätökset tieto-varantojen hallinnan sekä sähköisen asiointin kehittämistä sekä laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta edellyttävät tiedon hallinnan kehittämistoimenpiteitä ja avointa tietovarastoajattelua.

Keskushallinnon tavoite 2000

Parannetaan tiedon hyväksikäyttöä kehittämällä sähköisten dokumenttien hallintaa sekä luodaan edellytykset tietojärjestelmien hyväksikäytön kehittämiseksi kuvaamalla niiden tietosisältö ja ratkaisut tietohuollon kehittämiseksi. Laaditaan kehittämisohjelma tietojärjestelmien kehittämisen priorisoimiseksi ja ohjaamiseksi.

Hankkeiden tulosten perusteella tehdään jatkosuunnitelma ja päätetään sen rahoituksesta.

Paino

10/100

Mittari

- 5 pistettä Kokonaissuunnitelma sähköisten asiakirjojen hallinnasta, tietovarastokartoitus ja priorisoitu tietohuollonkehittämisohjelma ovat valmistuneet. Joillekin avainprosesseille on valmistunut tiedon hallinnan kehittämisohjelma. Dokumenttien hallintaa on kehitetty siten, että ensimmäiset palvelut on käytössä ja selkeä toteutusohjelma on olemassa.
- 4 pistettä Kokonaissuunnitelma sähköisten asiakirjojen hallinnasta, tietovarastokartoitus ja priorisoitu tietohuollon kehittämisohjelma ovat valmistuneet. Joidenkin avainprosessien tietohuollon kehittämisohjelmien valmistelu on käynnistynyt. Dokumenttien hallintaa on kehitetty siten, että ensimmäiset palvelut on käytössä.
- 3 pistettä Kokonaissuunnitelma sähköisten asiakirjojen hallinnasta (a), tietovarastokartoitus (b) ja priorisoitu tietohuollonkehittämisohjelma (c) ovat valmistuneet. Dokumenttien hallintaa on kehitetty siten, että ensimmäiset palvelut on otettavissa käyttöön (d).
- 2 pistettä Vain osa hankkeista on valmistunut.
- 1 pistettä Hankkeista on käytössä vain väliraporttitasoista materiaalia.
- 0 pistettä Hankkeet eivät ole käynnistyneet

Raportointi

Kuukausiraportoinnin yhteydessä.

Vastuhenkilö

Seppo Oinonen / Hha

Tausta

Tiehallinnon tulosohjauksen ja strategisen ohjauksen raportointi ei ole kehittynyt sen mukaisesti kuin toimintaympäristömuutokset, tielaitoksen kehittäminen ja tienpidon tarpeet edellyttäisivät. Nykyinen raportointi painottaa liikaa tulosohjauksen tavoitteiden toteutumisen raportointia. Raportointi ei kata riittävästi tiehallinnon strategiseen ohjaukseen liittyviä tienpidon vaikutuksia, tienpidon taloudellisuutta ja tiehallinnon tehokkuutta, henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja eikä asiakkaisiin liittyviä asioita.

Raportoinnin välineet vaativat samanaikaista kehittämistä, kun itse raportoinnin sisältöä uudistetaan. Tiehallinnolla ei ole selkeää, yhteisesti sovittua tunnuslukupakettia, jolla tienpidon ja tiehallinnon toiminnan vaikutuksia voitaisiin kuvata toiminnan suunnittelun ja raportoinnin tueksi.

Tunnusluvulla tässä yhteydessä tarkoitetaan absoluuttista lukua (ja sen trendiä) ja jos lukua ei osata määritellä puhutaan vain asian tilasta tai sen suunnasta (laskeva, nouseva, paranee, huononee, hyvä, välttävä, huono, surkea, jne.).

Tunnuslukuja käytetään tai voidaan käyttää asian nykytilan selvittämiseen tai sen parantamiseen asettamalla tunnusluvulle tavoite. Nykyisin tiehallinnossa käytetään tunnuslukuja esim. prosessien/toiminnan mittaamisessa, tulosohjauksessa, toiminnansuunnittelussa ja -raportoinnissa, nyky-tilakuvauksissa, erilaisissa kehittämisprojekteissa. Ongelmana on lähinnä tunnuslukujen paljous sekä kerättävän tiedon oleellisuus ja hyödyntäminen tiehallinnon strategisessa ja tulosohjauksessa.

Tiehallinnossa on juuri aloitettu projekti 'Tiehallinnon tunnusluvut'. Projektin tavoitteena on kuvata lyhyesti tiehallinnon ja tienpidon kannalta oleelliset tunnusluvut, luokitella ne käyttötarkoituksensa mukaan (strateginen ohjaus, tulosohjaus ja prosessien suorituskyky) sekä tehdä ehdotus tiehallinnon tunnuslukujen tulevalle käytölle ja niiden valintaprosessille.

Liikenneministeriössä on juuri alkanut projekti 'Väylälaitosten toiminnan ohjaus ja tavoitteet'. Projektin tavoitteena on selvittää liikenneministeriön yleistavoitteiden osalta niihin liittyvät mittarit, mahdolliset tavoitearvot sekä näiden tavoitteiden kohdentaminen väylälaitoksille.

Tämän keskushallinnon vuoden 2000 tavoitteen tarkoitus on koordinoida yllä mainittuja kahta projektia sekä viedä projektien tulokset toteutettavaksi tiehallinnon toiminnan suunnittelussa ja raportoinnissa.

TTS-kauden tavoite

Tielaitoksen TTS:sta 2001-2004 ei voida suoraan johtaa tätä tavoitetta. Jos kuitenkin halutaan vuosittain raportoida TTS 2001-2004 tavoitteiden toteutumista sekä kehittää TTS:n suunnitelmatason vaikutusten arviointia ja ohjata seuraavien vuosien toiminnan suunnittelua, tarvitaan hyväksytty tunnusluku-joukko, jolla toiminnan raportointi ja suunnittelu toteutetaan.

LM:n tavoite

Liikenneministeriön TTS:ssa 2000-2003 tai ohjeissa TTS:n 2001-2004 laatimiseksi ei ole suoraan ylätasen tavoitetta raportoinnin välineiden kehittämiseksi. Kuitenkin TTS 2001-2004 laatimiskirjeessä mainittujen rahoitus- ja toimintalinjakannanottojen lisäksi, yllä mainitun 'Väylälaitosten toiminnanohjaus ja tavoitteet' -projektin tavoitteissa sekä ministeriössä alkaneessa strategiatyössä mainitaan lukuisia asioita, joita lähitulevaisuudessa luultavasti edellytetään alaisten väylälaitosten raportoivan.

Keskushallinnon tavoite 2000

Kehitetään ja otetaan käyttöön tienpidon ja tiehallinnon toimintaa ja sen vaikutuksia kuvaavia tunnuslukuja raportoinnin ja toiminnan suunnittelun tueksi.

Paino

10/100

Mittari

- 5 pistettä Puuttuvien ja lisäkehittämistä vaativien tunnuslukujen kehittämisohjelma on kuvattu ja hyväksytty toteutettavaksi osana vuoden 2001 t&k-ohjelmaa.
- 4 pistettä Vuoden 2001 toiminnan suunnittelu ja raportointi toteutetaan ao. tunnuslukupaketilla. Ei ole ristiriidassa liikenneministeriön edellyttämän raportoinnin kanssa. Raportoinnin edellyttämät menettelytavat on sovittu sekä piirien ja laitoksen johdon että tiehallinnon ja liikenneministeriön välille.
- 3 pistettä Tiehallinnon tulosohjaus- ja strategisen ohjausprosessin edellyttämä tunnuslukupaketti on kuvattu ja hyväksytty tiehallinnon johtoryhmässä edelleen kehitettäväksi ja käytettäväksi strategisen päätöksenteon, toiminnan suunnittelun ja raportoinnin pohjana. Tiehallinnon raportointi kattaa koko tienpidon ja tiehallinnon toiminnan ml. tulosohjausraportoinnin sekä TTS:n toteutumisen raportoinnin.
- 2 pistettä Yo. tunnuslukupaketti on kuvattu ja käyttö ehdotettu, mutta ei hyväksytty tiehallinnon johtoryhmässä.
- 1 pistettä Tunnuslukuja on kuvattu, mutta selvää ehdotusta käytölle ei tehty.
- 0 pistettä Tunnuslukujen kuvausta ei ole tehty.

Raportointi

Raportointi normaalin tulosraportoinnin yhteydessä.

Vastuhenkilö

Raimo Tapio / Hek, Liisa Uusheimo / Hha, Olli Penttinen / Hos

Osatehtävät, alustava aikataulu ja vastuuyksiköt

1. Toimintasuunnitelman tarkistus ja yksiköiden sekä piirien yhteyshenkilöiden nimeäminen.
2. Tunnuslukuprojektin esitys strategisen ohjauksen ja tulosohjauksen raportoitaviksi tunnusluvuiksi. Huhtikuu. Hek/H-piiri.
3. Mahdolliset muutokset raportointiohjeeseen. Helmikuu. Hek.
4. Strategisen ohjausprosessin tunnuslukujen käsittely ja hyväksyminen. Touko-kesäkuu. Hek/strateginen ohjausprosessi.
5. Tulosohjauksen tunnuslukujen käsittely ja hyväksyminen. Touko-kesäkuu. Hek/Hos/piirit/tulos- ja talusohjausprosessi.
6. Mahdolliset muutokset tulossuunnitteluohjeeseen I. Toukokuu. Hek.
7. Yhteensopivuuden varmistaminen LM:n projektin kanssa. Huhti-toukokuu. Hek.
8. Alustava raportointimalli ja tunnuslukupaketti. Kesä-elokuu. Hek/kh:n yksiköt.
9. Tunnuslukujen lähtötietojen saannin varmistaminen. Kesä-elokuu. Hek/kh:n yksiköt.
10. Mahdolliset muutokset tulossuunnitteluohjeeseen II. Syyskuu. Hek.
11. Kehittämisohjelma puuttuville tunnusluvuille ja tiedon saannin kehittämiseksi. Syksy. Hek/kh:n yksiköt.
12. Lopullinen raportointimalli. Lokakuu. Hek.
13. LM:n hyväksyntä. Lokakuu. Hek.
14. Prosessi- ja johtoryhmäkäsittelyt. Marras-joulukuu. Hek/prosessit ja johtoryhmä.
15. Raportointiohje. Helmikuu 2001. Hek.

Työskentelymuodot ja resurssit

Työn koordinoivastuu on Hek:ssä. R. Tapio / J. Söderlund, M. Ruuti, J. Saarinen.

Osatehtävien valmistelutyö toteutetaan pienryhmätyönä kahdella ydinryhmällä:

1. R. Tapio ja H-piirin johtoryhmä. Jatkaa työtään tunnuslukuprojektin jälkeen ja tuo esiin lähinnä piirien tarpeet. Päätös tästä tehdään huhtikuussa.
2. Hek/ R. Tapio, M. Ruuti, Hos/ O. Penttinen, M. Karhula, Hha/ L. Uusheimo, H. Hautakangas, Hti/ P. Rätty. Hoitaa valmistelun omilta aihealueiltaan ja luo tarvittavat kytkennät kh:n muihin yksiköihin tunnuslukujen ja niiden mitaamisen mukaisesti.

Lisäksi asiaa puidaan kahdessa tunnuslukuseminaarissa keväällä ja syksyllä kh:n yksiköiden ja piirien kesken. Asia on esillä myös tulossuunnitteluseminaarissa, pts- ja tts-seminaareissa.

Kytkenät ohjelmointi-, tulos- ja talusohjaus- sekä strategiseen ohjausprosessiin valmistellaan ydinryhmissä. Monien tunnuslukujen osalta varsinaisen valmistelu- ja kehitystyö pitää tehdä itse prosesseissa.

Tärkeää on pitää kaikki piirit, prosessien omistajat sekä raportoinnista vastaavat koko ajan tietoisina työn etenemisestä siten, että jokaisella halukkaalla on mahdollisuus työhön vaikuttaa. Työn etenemisestä raportoidaan myös tienpidon ja tiehallinnon kehittämistiimeille.

Tausta

Liikenneministeriö on omien yleistavoitteidensa pohjalta kehittämässä väylälaitosten tavoitteita. LM on käynnistänyt projektin *"Yleistavoitteiden lohkominen väylälaitoksittain"*, jonka yhteenveto ja johtopäätökset valmistuvat kesäkuussa 2000. Projektin tavoitteena on yleistavoitteiden täsmentäminen ja lohkominen osatavoiteiksi sekä tavoitteita kuvaavien indikaattorien määrittäminen. Lisäksi LM:n johdolla on käynnissä myös hankearviointien kehittämistä koskeva projekti ja hankkeiden jälkiseurantaa koskeva työ on käynnistymässä.

Tienpidon ohjauksessa ja strategioiden valmistelussa tarvitaan nykyistä parempaa tietoa miten eri toimenpiteet ja investoinnit sekä niistä aiheutuvat kustannukset kohdistuvat tieverkon eri osille ja eri alueille. Nämä tiedot luovat perustan myös vaikutusten arvioinnille ja asetettavien tavoitteiden seurannalle.

Tielaitoksen PTS-suunnittelussa on pyritty tuottamaan näitä tietoja nykytilanteesta ja eri vaihtoehdoista vuoden 2015 tilanteessa. Tehty työ on luonut pohjaa tuotteiden, kustannusten ja vaikutusten kokonaisvaltaiselle hallinnalle. Vaikutuksia on kuitenkin jouduttu arvioimaan melko yleisellä tasolla.

Tielaitoksen TTS-suunnittelussa vaikutusten hallinta on niin ikään ollut varsin puutteellista. Suunnitelluista tienpidon toimenpiteistä ja hankkeista ei ole olemassa riittäviä laitostasoisia yhteenvetotietoja. Näin ollen myös vaikutusten ja kustannusten arviointi on ollut riittämätöntä.

Tienpidon tuotteiden, toimenpiteiden ja investointien suunnittelu ja ohjelmointi perustuvat TILSU-ohjelmiston hyväksikäyttöön. Ohjelmiston käyttö luo hyvät puitteet toimenpiteiden ja investointien analysoimiseksi sekä niiden vaikutusten ja kustannusten arvioimiseksi. Hyväksikäyttöä on kuitenkin vaikeuttanut se, ettei keskushallinnossa ole osoitettu tehtävään resursseja ja että piirien tiedot ja toimenpiteiden koodaus on edelleen varsin epäyhtenäistä.

Tienpidon vaikutusten arvioinnin lähtökohtia on selvitetty esikunnan teettämässä esiselvityksessä *"Menetelmä tienpidon vaikutusten analysoimiseksi"*. Hos, Htl ja Hte-yksiköiden yhteistyönä on valmistunut muistio *"Tiehallinnon seuranta-, kustannus- ja hintatietojen tarpeet"*. Kustannustietojen saatavuus ja samalla myös tietoisuus niistä on jatkuvasti heikentynyt. Kustannustietojen seurannasta on jo aiemmin päätetty syksyllä 1998 tiehallinnon ja tuotannon johdon yhteisillä neuvottelupäivillä.

Tuotteiden ja palvelujen suunnittelu ja tienpidon ohjelmointi -prosessit tuottavat ja käyttävät tämän tavoitteen toteutumisessa syntyvää tietoa. Myös toiminnan strateginen ohjaus, tulos- ja talousohjaus sekä tienpidon tarpeiden perusteleva -prosessit tarvitsevat tuekseen nykyistä parempia tietoja tienpidon vaikutuksista.

TTS-kauden tavoite

Tielaitoksessa on käytössä riittävät tienpidon hinta- ja kustannustiedot strategista suunnittelua, ohjelmointia, tiensuunnittelua sekä normiratkaisujen kehittämistä varten. Myös toiminnan suunnittelua ja johtamista palveleva kustannuseuranta toimii. Tiehallinto luo menettelytavat kustannustietojen keraamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Tiehallinto hallitsee ohjelmatasolla tienpidon tuotteiden ja toimenpiteiden vaikutukset ja kustannukset sekä niiden kohdistumisen tieverkon eri osille ja eri alueille. TTS:n vaikutusarvioinnit ja TTS:n seuranta on käytössä.

Keskushallinnon tavoite 2000

Parannetaan tienpidon tuotteiden sekä niiden kustannusten ja vaikutusten arviointia toiminnan suunnittelussa ja seurannassa laitostasolla.

Tavoitealueet

Tienpidon tuotteiden sekä niiden sisältämien toimenpiteiden ja yksittäisten hankkeiden tiedon hallinnan parantaminen (TILSU-ohjelmiston hyväksikäytön kehittäminen). Selvitetään TILSU:n hyväksikäytön nykytila sekä sen puutteet ja ongelmat. Kehitetään laitostason yhteenvetoja ja raportointia sekä tietosisällön laatua ja yhtenäisyyttä siten, että tiepiirien tietoja voidaan käyttää hyväksi TTS-suunnittelussa ja tienpidon ohjelmoinnissa.

Vastuuyksiköt: Hos / Sammallahti ja Tykkyläinen, Hti / Lindström, Hek / Saari-
nen

Tuotteiden ja tienpidon toimenpiteiden ja kustannustietojen hallinta. Laaditaan projektisuunnitelma kustannus- ja hintatietojen kokoamisesta ja seurannasta ohjelma- ja toimenpidetasolla. Suunnittelun lähtökohtina ovat *Tiehallinnon seuranta-, kustannus- ja hintatietojen tarpeet* -muistio ja Uuden-maan tiepiirissä tekeillä oleva projekti. Suunnitellaan tietojärjestelmiin ja teettämismenettelyihin kustannustiedon tuottamisen edellyttämät muutokset ja luodaan edellytykset tietojen hyväksikäytölle.

Vastuuyksiköt: ohjelma- ja tuotetaso Hos / Penttinen, Hek / Ruuti, Hha / Hautakangas, toimenpidetaso Hti / Lehtonen ja Hte / Hirvonen

Tienpidon ohjelmatason vaikutusarvioinnin kehittäminen. Selvitetään tienpidon tuoteryhmien ja tuotteiden vaikutustietojen kattavuus, käyttökelpoisuus ja mahdolliset puutteet ohjelmatason tarkasteluissa. Lähtökohtana käytetään PTS:n laadinnassa sekä TTS-suunnittelussa ja ohjelmoinnissa saatuja kokemuksia ja muita selvityksiä ohjelmatason vaikutusarvioinnin kehittämisestä. Laaditaan suunnitelma eri tuotteiden puuttuvien vaikutustietojen tuottamiseksi ohjelmatasolla.

Vastuuyksiköt: Hos / Karhula, Hek / Tapio, Hti / Virtala, Hlp / N.N ja Hti / Jansson

Paino

15/100

Mittari

5 pistettä	Neljän pisteen tuloksen lisäksi TILSU-ohjelmiston tietosisältö ja sen hyväksikäyttö on saatu vaatimusten mukaiseksi
4 pistettä	Kolmen pisteen tuloksen lisäksi TILSU-ohjelmiston tietoja on kyetty käyttämään hyväksi TTS-suunnittelussa ja tienpidon ohjelmoinnissa.
3 pistettä	Tavoitealueiden projektisuunnitelmat ovat valmistuneet ja vuoden 2001 kehittämistoimenpiteet valittu.
2 pistettä	Osa selvityksistä ja suunnitelmista on valmistunut ja jatkotoimenpiteistä on sovittu.
1 pistettä	Selvityksistä on valmistunut yli puolet. Jatkotoimista ei ole sovittu.
0 pistettä	Selvitykset ovat käynnistyneet

Raportointi Raportointi kuukausiraportoinnin yhteydessä.

Vastuuhenkilöt Tiedon hallinta: Sammallahti / Hos
Kustannustiedot: Penttinen / Hos
Vaikutukset: Karhula / Hos

Toimintasuunnitelma

Eri osa-alueiden tehtäviä varten kootaan yhdyshenkilöverkosto. Verkostot laativat työsuunnitelmansa maaliskuun loppuun mennessä. Suunnitelmissa kuvataan sovitut tehtävät, vastuutahot ja aikataulut. Vuoden loppuun mennessä laaditaan projektisuunnitelmat TTS-kaudelle, jossa osaprojekteille määritellään alustavat aikataulut ja vastuutahot. Aikataulut ja työn sisällöt sovitetaan yhteen toiminnan ohjausvälineet tavoitteen (Hek) projektisuunnitelman kanssa. Osa-alueiden projektien tulosten avulla laaditaan TILSU:n kehittämissuunnitelma.

Keskushallinnon tavoite 2000

Alennetaan keskushallinnon toimintamenoja vähintään 3,0 milj. markkaa verrattuna vuoden 1999 tasoon.

Paino

15/100

Mittari

5 pistettä	menot alittuvat ≥ 3 %
4 pistettä	menot alittuvat ≥ 2 %
3 pistettä	menot enintään tavoitteen suuruiset
2 pistettä	menot ylittyvät enintään 1 %
1 pistettä	menot ylittyvät enintään 2 %
0 pistettä	menot ylittyvät yli 2 %

Raportointi

Seuranta tapahtuu yksikkökohtaisella menolaskelmalla kerran kuussa.

Vastuhenkilö

Hannu Hautakangas / Hha

Itsearviointi

Tausta	Keskushallinnossa ei ole aikaisemmin suoritettu itsearviointia. Tarkoituksena on, että keskushallinnon ja sen yksiköiden johto perehtyy itsearviointiin hankkimalla omakohtainen kokemuksen siitä, mitä itsearviointi on käytännössä ja miten sitä voidaan hyödyntää tulosyksikön kehittämisessä. Samalla on tarkoitus muodostaa käsitys keskushallinnon nykyisestä toimintakyvystä laatupalkinnon arviointiperusteilla arvioituna ja jäntevöittää toiminnan parantamiseen tähtäävää kehittämistä. Keskushallinnon ja tiepiirien itsearviointit vuonna 2000 pohjustavat seuraavaksi vuodeksi suunniteltua koko tiehallinnon itsearviointia.	
Keskushallinnon tavoite 2000	Keskushallinto on arvioitu Suomen laatupalkinnon arviointiperustein. Arvioinnin perusteella on valittu ne toiminnan kehittämishankkeet, joihin keskushallinnossa keskitytään vuonna 2001.	
Paino	5/100	
Mittari	5 pistettä	4 pisteen saavuttamiseksi vaadittu sopimus on toteutettu.
	4 pistettä	On sovittu, mitä keskushallinnossa käynnissä olevaa toiminnan kehittämistä vuonna 2000 1) jatketaan, 2) muotoillaan uudelleen ja 3) lopetetaan.
	3 pistettä	Itsearviointi on toteutettu asianmukaisen toiminnan kuvauksen pohjalta. Toiminnan kehittämishankkeet, joihin keskitytään vuonna 2001, on valittu.
	2 pistettä	Itsearviointi on toteutettu ilman toiminnan kuvausta.
	1 pistettä	Suunnitelma itsearviointiin toteuttamiseksi on tehty ja hyväksytty.
Raportointi	Kuukausiraportointi	
Yhdyshenkilö	Juha Söderlund / Hek	
Vastuhenkilö	Jukka Hirvelä / J	

SUUNNITELMA TAVOITTEEN TOTEUTTAMISEKSI

Arviointikohde ja -perusteet

Arvioinnin kohteena on keskushallinto (ymmärrettynä itsenäiseksi toimijaksi) 1.1.2000. Arvioinnissa käytetään Suomen laatupalkinnon vuoden 2000 arviointiperusteita.

Arvioijat

Lasse Weckström, Jukka Hirvelä, Aulis Nironen, Jukka Isotalo, Eeva Linkama, Lea Virtanen, Pauli Velhonoja, Kari Hiltunen, Juhani Vähä-aho, Olli Nordenswan, Anja Silvenius, Jani Saarinen, Tapani Määttä, Pär-Håkan Appel, Timo Jokimies ja Petri Lydman.

Avustajat

Juha Söderlund, Matti Leskinen ja Helena Petäjäistö

Työohjelma (mitä tehdään / kuka tekee / milloin)

1. Suunnitelman valmistelu / JPOS, JSH / joulukuu 99
2. Suunnitelman hyväksyminen ja ajan varaaminen / johtajisto ja apulaisjohtajakokous / tammikuu 00
3. Arvioijien valmennus (1 päivä, Pasilassa) / JPOS, MLe, Hep / helmikuu 00
4. Toiminnan kuvaus arviointialueittain tai -kohdittain ja käynnissä olevan kehittämisen kartoitus yksiköiden toimintasuunnitelmista / arvioijat, työnjako sovitaan valmennustilaisuudessa / helmi-toukokuu 00
5. Varsinainen arviointi (2 päivää, esim. Unitas Kongressikeskuksessa) / arvioijat / toukokuu 00
6. Arviointiraportin kirjoittaminen / JPOS, MLe, Hep / touko-kesäkuu 00
7. Välittömien parantamistoimenpiteiden toteuttaminen / arvioijat / touko-kesäkuu 00
8. Vuoden 2000 kehittämistoiminnan tarkastelu itsearviointin valossa ja sitä koskevien yhteisten johtopäätösten teko / arvioijat / kesäkuu 00
9. Vuoden 2001 kehittämistavoitteiden valmistelu / arviointitilaisuudessa sovitut henkilöt / elo-syyskuu 00
10. Vuoden 2001 kehittämistavoitteista sopiminen (tulos- ja talousohjausprosessin vaihe) / arvioijat / lokakuu 00
11. Vuoden 2000 kehittämistoimintaa koskevien johtopäätösten edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen / arvioijat / kesä-joulukuu 00
12. Tavoitteen toteutumisen ja itsearviointiprosessin onnistumisen arviointi / arvioijat / tammikuu 01

Keskushallinnon tavoite 2000

Henkilökunnan keskuudessa vallitseva työtyytyväisyys vaikuttaa edullisesti ilmapiiriin, työssä viihtymiseen ja sitä kautta toiminnan tehokkuuteen sekä tuloksiin. Jokaiselta keskushallinnon yksiköltä edellytetään toimenpiteitä, joilla parannetaan työtyytyväisyyttä verrattuna vuoden 1999 kyselyyn ja parannusta halutaan saada aikaan etenkin sen kolmella huonoimmalla osa-alueella.

Paino

5/100

Mittari

Työtyytyväisyyskyselyt lokakuussa 1999 ja 2000:

5 pistettä Työtyytyväisyys paranee kyselyn kaikilla osa-alueilla ja vastausprosentti on yli 70. Poissaolot ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna.

3 pistettä Työtyytyväisyys paranee vuoden 1999 kyselyn kolmella heikoimmalla osa-alueella. Vastausprosentti on yli 60. Kokonaistuloksen arvot ovat vähintään vuoden 1999 kyselyn tasolla. Poissaolot eivät lisäänty.

1 pistettä Vastausprosentti on yli 60, mutta vain yhden edellä esitetyn väittämän arvo on kohonnut.

0 pistettä Muutosta parempaan suuntaan ei ole tapahtunut.

Raportointi

Hha raportoi vuoden 2000 työtyytyväisyyskyselyn perusteella marraskuussa.

Vastuuhenkilö

Anja Silvenius / Hha

Osaaminen

Keskushallinnon tavoite 2000

Keskushallinnon osaamistarpeet on selvitetty ja keskeisille osaamisen alueille on laadittu kehittämissuunnitelma, joka tukee tienpidolle ja henkilöstön osaamisen parantamiselle asetettuja tavoitteita.

Paino 5/100

Mittari

5 pistettä Hyväksytyjä toiminnallisia strategiat toteuttavat ja osaamiskartoituksiin pohjautuvat kehittämissuunnitelmat on hyväksyty ja ensimmäiset kehittämishankkeet on käynnistetty.

3pistettä Osaamiskartoitukset on tehty ydintoiminnoissa ja koulutusohjelmien laadinta on käynnistynyt

1 pistettä Osaamiskartoitukset on käynnistetty muutamassa yksikössä ja niitä käytetään hyväksi henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien laadinnassa.

Raportointi Hha raportoi keskushallinnon kuukausiraportoinnin yhteydessä.

Arvioija Jukka Hirvelä

Vastuhenkilö Erkki Westerlund